

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

49. aastakäik
9. november 2006

Sisukord

I Aktid, mille avaldamine on kohustuslik

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1638/2006, 24. oktoober 2006, millega kehtestatakse üldsätted Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi loomise kohta 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1639/2006/EÜ, 24. oktoober 2006, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013) 15

I

(Aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1638/2006,

24. oktoober 2006,

millega kehtestatakse üldsätted Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi loomise kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 179 ja 181a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras, ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Tehakse ettepanek abi kavandamise ja osutamise uue raamistiku kohta, et muuta ühenduse välisabi tõhusamaks. Käesolev määrus on üks üldinstrumentidest, millega toetatakse otseselt Euroopa Liidu välispoliitikat.

(2) Euroopa Ülemkogu kinnitas 12. ja 13. detsembri 2002. aasta Kopenhaageni kohtumisel, et Euroopa Liidu laiendamine kujutab endast olulist võimalust arendada suhteid naaberriikidega, tuginedes ühistele poliitilistele ja majanduslikele väärtustele, ning et Euroopa Liit on endiselt kindel otsuses vältida uusi eraldusjooni Euroopas ja edendada stabiilsust ja heaolu Euroopa Liidu uutes piirides ja neist väljaspool.

(3) Euroopa Ülemkogu rõhutas 17. ja 18. juuni 2004. aasta Brüsseli kohtumisel veel kord kõnealuste naabritega koostöö tugevdamise tähtsust, tuginedes partnerlusele ja ühisomandile ning lähtudes demokraatia ja inimõiguste austamise jagamise väärtustest.

(4) Privilegeeritud suhtes Euroopa Liidu ja selle naabrite vahel peaks lähtuma pühendumisest ühistele väärtustele, sealhulgas demokraatiale, õigusriigile, heale valitsemistavale ja inimõiguste austamisele ning turumajanduse, avatud, eeskirjadel põhineva ja õiglase kaubanduse, säästva arengu ja vaesuse vähendamise põhimõtetele.

(5) On oluline, et käesoleva määruse alusel antav ühenduse abi oleks kooskõlas rahvusvaheliste kokkulepete ja

konventsioonidega, mille poolteks on ühendus, liikmesriigid ja partnerrriigid, ning et abi andmisel võetaks arvesse poolte ühiselt tunnustatud rahvusvahelise õiguse põhimõtteid.

(6) Ida-Euroopas ja Lõuna-Kaukaasias on lepingusuhete aluseks partnerlus- ja koostöölepingud. Vahemere maades tagab Euroopa-Vahemere piirkonna partnerlus ("Barcelona protsess") piirkonna koostöö raamistiku, mida täiendab assotsiatsioonilepingute võrgustik.

(7) Euroopa naabuspoliitika kohaselt määratlevad Euroopa Liit ja partnerrriigid üheskoos prioriteedid, mis kaasatakse ühiselt kokku lepitud tegevuskavade seeriasse, mis hõlmavad arvukaid eritegevuse võtmevaldkondi, sealhulgas poliitiline dialoog ja reform, kaubandus- ja majandusreform, õiglase sotsiaalne ja majanduslik areng, justiits- ja siseküsimused, energia, transport, infoühiskond, keskkond, teadustegevus ja innovatsioon, kodanikuühiskonna areng ning inimestevahelised kontaktid. Nende prioriteetide suunas liikumine aitab kaasa partnerlus- ja koostöölepingute ning assotsiatsioonilepingute potentsiaali täielikule realiseerimisele.

(8) Selleks, et toetada partnerrriikide pühendumist ühistele väärtustele ja põhimõtetele ning nende püüdlusi tegevuskavade elluviimisel, peaks ühendusel olema võimalus osutada neile riikidele abi ja toetada mitmesuguseid nende omavahelisi ning nende ja liikmesriikide vahelisi koostöövorme eesmärgiga kujundada ühise stabiilsuse, julgeoleku ja heaolu võõnd, mis hõlmab olulisel määral majanduslikku integratsiooni ja poliitilist koostööd.

(9) Ühenduse abi oluline eesmärk on poliitiliste, majanduslike ja sotsiaalsete reformide edendamine naaberriikides. Vahemere piirkonnas järgitakse seda eesmärki "Vahemere ja Lähis-Ida piirkonna strateegilise partnerluse" Vahemere-

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 6. juuli 2006. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 17. oktoobri 2006. aasta otsus.

- mõõtmel raames. Suhtes Põhja-Aafrikas asuvate Vahemere maadest naabritega võetakse arvesse Euroopa Liidu Aafrika strateegia asjakohaseid elemente.
- (10) On oluline, et Euroopa naabruspoliitika kohaselt naabrusasuvatele arengumaadele pakutav toetus oleks kooskõlas Euroopa Ühenduse arengupoliitika eesmärkide ja põhimõtetega, mis on esitatud nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni 20. detsembri 2005. aasta ühisavalduses pealkirjaga "Euroopa konsensus arengu küsimuses" ⁽¹⁾.
- (11) Euroopa Liit ja Venemaa on otsustanud arendada oma konkreetset strateegilist partnerlust nelja ühisruumi loomise teel ning ühenduse abi kasutatakse selle partnerluse arendamiseks ja piiriülese koostöö edendamiseks Venemaa ja selle Euroopa Liitu kuuluvate naabrite vahelisel piiril.
- (12) Põhjamõõde on Euroopa Liidu, Venemaa, Norra ja Islandi vahelise koostöö alus ning on oluline, et ühenduse abi kasutatakse ka selle aluse elluviimist soodustavate tegevuste toetamiseks. Selle poliitika uued eesmärgid määratakse kindlaks poliitilises deklaratsioonis ja poliitilise raamistiku dokumendis, mis koostati 21. novembril 2005. aastal põhjamõõtmeliste ministrite kohtumisel kinnitatud suuniste alusel.
- (13) Vahemerepartnerite abistamine ja koostöö nendega peaks toimuma Euroopa-Vahemere piirkonna partnerluse alusel, mis loodi Barcelona 28. novembri 1995. aasta deklaratsiooniga, mida kinnitati 10. aastapäeval Euroopa-Vahemere piirkonna tippkohtumisel 28. novembril 2005. aastal, ning selles peaks arvestama antud kontekstis saavutatud kokkulepet kaupade vabakaubanduspiirkonna loomise kohta aastaks 2010 ja asümmeetrilise liberaliseerimise protsessile aluse panemise kohta.
- (14) On oluline soodustada koostööd nii Euroopa Liidu välispiiril kui ka partnerriikide vahel, eriti üksteisele geograafiliselt lähedal asuvate partnerriikide vahel.
- (15) Et vältida uute eraldusjoonte tekkimist, on eriti oluline eemaldada tõkked, mis takistavad tõhusat Euroopa Liidu välispiiri ülest koostööd. Piiriüleline koostöö peaks aitama kaasa naabrusasuvate piiri-alade integreeritud ja jätkusuutlikule piirkondlikule arengule ja harmoonilisele territoriaalsele integratsioonile ühenduse piires ja naaberriikidega. Seda eesmärki on kõige otstarbekam saavutada, kombineerides välispoliitilisi eesmärgi keskkonnasäästliku majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvusega.
- (16) Selleks, et aidata naaberriikidel oma eesmärgi saavutada ning edendada koostööd nende ja liikmesriikide vahel, on soovitatav luua ühine poliitikal põhinev instrument, mis vahetab välja mitu olemasolevat instrumenti, tagades ühtsuse ja lihtsustades abiprogrammide planeerimist ja haldamist.
- (17) Instrument peaks toetama ka piiriülest koostööd partnerriikide ja liikmesriikide vahel, tõstes olulisel määral efektiivsust, toimides ühtse haldusmehhanismi kaudu ja ühtse menetluste kogumi kohaselt. Selles peaks lähtuma naabrusprogrammide aastatel 2004–2006 rakendamisest saadud kogemustest ning see peaks toimima sellistele põhimõtetele tuginedes nagu mitmeaastaste programmide planeerimine, partnerlus ja kaasrahastamine.
- (18) On oluline tagada, et Euroopa Majanduspiirkonda (EMP) kuuluvate riikide piiri-alad, mis praegu osalevad liikmesriike ja partnerriike hõlmavas piiriüleises koostöös, saaksid koostööd jätkata oma vahenditega.
- (19) Käesoleva määrusega kehtestatakse ajavahemikuks 2007–2013 rahastamisepakett, mis moodustab eelarvepädevatele institutsioonidele peamise võrdlussumma vastavalt institutsioonidevahelise kokkuleppe (Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) ⁽²⁾ punktile 37.
- (20) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlus ⁽³⁾.
- (21) Halduskorra kasutamine peaks olema kohaldatav piiriülese koostöö rakendamist reguleerivate rakenduseeskirjade määratlemisel ning strateegiadokumentide, tegevusprogrammide ja strateegiadokumentide sätestamata erimeetmete vastuvõtmisel, mille väärtus ületab 10 000 000 euro suuruse osaluskiiruse.
- (22) Kuna käesoleva määruse eesmärgi, nimelt edendada tihedamat koostööd ja järkjärgulist majanduslikku integratsiooni Euroopa Liidu ja naaberriikide vahel, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning need on oma ulatuses tõttu paremini saavutatavad ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁽²⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

⁽¹⁾ ELT C 46, 24.2.2006, lk 1.

(23) Käesolev määrus tingib vajaduse tunnistada kehtetuks nõukogu 29. juuni 1992. aasta määrus (EMÜ) nr 1762/92 (ühenduse ja Vahemere piirkonna kolmandate riikide vahel sõlmitud finants- ja tehnilise koostöö protokollide rakendamise kohta) ⁽¹⁾, nõukogu 11. juuli 1994. aasta määrus (EÜ) nr 1734/94 (finants- ja tehnilise koostöö kohta Läänekalda ja Gaza sektoriga) ⁽²⁾ ja nõukogu 23. juuli 1996. aasta määrus (EÜ) nr 1488/96 (Euroopa–Vahemere partnerluse raames toimuva majandus- ja sotsiaalstruktuuride reformiga kaasnevate finants- ja tehniliste meetmete (MEDA) kohta) ⁽³⁾. Käesolev määrus asendab ka nõukogu 29. detsembri 1999. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 99/2000 (abi andmise kohta partnerriikidele Ida-Euroopas ja Kesk-Aasias) ⁽⁴⁾, mille kehtivus lõpeb 31. detsembril 2006. aastal,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse naabrus- ja partnerlus-instrument ühenduse abi osutamiseks heaolu ja heanaaberlikkuse piirkonna loomiseks, mis hõlmab Euroopa Liitu ja lisas loetletud riike ja territooriume (edaspidi "partnerriigid").

2. Ühenduse abi kasutatakse partnerriikide hüvanguks. Ühenduse abi võib kasutada liikmesriikide ja partnerriikide ning nende piirkondade ühishuvides eesmärgiga edendada piiriülest ja piirkondadevahelist koostööd vastavalt artiklile 6.

3. Euroopa Liit on rajatud sellistele väärtustele nagu vabadus, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamine ja õigusriik ning Euroopa Liit püüab dialoogi ja koostöö kaudu edendada pühendumist neile väärtustele partnerriikides.

Artikkel 2

Ühenduse abi kohaldamisala

1. Ühenduse abi edendab tihedamat koostööd ja järkjärgulist majanduslikku integratsiooni Euroopa Liidu ja partnerriikide vahel ning eelkõige partnerlus- ja koostöölepingute, assotsiatsioonilepingute ning muude olemasolevate ja tulevaste lepingute rakendamist. See ergutab ka partnerriikide pingutusi, mille eesmärgiks on hea valitsemistava ning õiglane sotsiaalmajanduslik areng.

⁽¹⁾ EÜT L 181, 1.7.1992, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 2112/2005 (ELT L 344, 27.12.2005, lk 23).

⁽²⁾ EÜT L 182, 16.7.1994, lk 4. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 2110/2005 (ELT L 344, 27.12.2005, lk 1).

⁽³⁾ EÜT L 189, 30.7.1996, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2112/2005.

⁽⁴⁾ EÜT L 12, 18.1.2000, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 2112/2005.

2. Ühenduse abist toetatakse meetmeid järgmistes koostöövaldkondades:

- a) poliitilise dialoogi ja reformide edendamine;
- b) õigusnormide ühtlustamine kõrgemale tasemele kõigis asjaomastes valdkondades eelkõige selleks, et soodustada partnerriikide kasvavat osalemist siseturul ja kaubanduse intensiivistamist;
- c) selle poliitika väljatöötamise ja tõhusa rakendamise eest vastutavate riiklike institutsioonide ja asutuste tugevdamine, mida käsitletakse assotsiatsioonilepingutes, partnerlus- ja koostöölepingutes ning teistes mitmepoolsetes lepingutes, mille pooled on ühendus ja/või selle liikmesriigid ja partnerriigid ning mille otstarve on käesolevas artiklis määratletud eesmärkide saavutamise;
- d) õigusriigi põhimõtte ja heade valitsemistavade edendamine, sealhulgas riiklike haldusorganite tõhususe ning kohtusüsteemi erapooletuse ja tõhususe suurendamine, ning korruptsiooni- ja pettusevastase võitluse toetamine;
- e) säästva arengu edendamine kõigis valdkondades;
- f) jõupingutused piirkondlikuks ja kohalikuks arenguks nii maa- kui linnapiirkondades, et suurendada tasakaalu ning piirkondlikku ja kohalikku arengusuutlikkust;
- g) keskkonnakaitse, looduskaitse ja loodusvarade, sealhulgas magevee ja mereressursside säästva haldamise edendamine;
- h) vaesuse vähendamisele suunatud poliitika toetamine, et aidata saavutada ÜRO aastatuhande arengueesmäärke;
- i) poliitika toetamine, edendamaks sotsiaalset arengut, sotsiaalset kaasamist, soolist võrdõiguslikkust, mittediskrimineerimist, tööhõivet ja sotsiaalset kaitset, sealhulgas võõrtöötajate kaitset, sotsiaalset dialoogi ning ametiühingu õiguste ja põhiliste (sealhulgas laste tööd käsitlevate) töönormide austamist;
- j) tervise, hariduse ja koolituse edendamisele, sealhulgas mitte ainult peamistele nakkushaigustele ja mittenakkuslikele haigustele ja häiretele suunatud meetmete, vaid ka teenustele ja hea tervishoiukoolituse kättesaadavusele, sealhulgas tüdrukute ja naiste soojätkamis- ja imikutervis- hoiule suunatud poliitika toetamine;
- k) inimõiguste ja põhivabaduste, sealhulgas naiste ja laste õiguste kaitse edendamine;

- l) demokraatiseerimise toetamine, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonide rolli tugevdamise, meedia mitmekesisuse edendamise ning valimiste jälgimise ja abi kaudu;
- m) kodanikuühiskonna ja valitsusväliste organisatsioonide arengule kaasaaitamine;
- n) turumajanduse arengu edendamine, sealhulgas meetmed erasektori toetamiseks ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate arenguks, investeringute soodustamiseks ja ülemaailmse kaubanduse edendamiseks;
- o) koostöö edendamine energia-, telekommunikatsiooni- ja transpordisektoris, sealhulgas seoses vastastikuse sidumisega, võrkude ja nende talitlusega, rahvusvaheliste transpordi- ja energeetikaoperatsioonide julgeoleku ja ohutuse suurendamisega ning taastuvate energiaallikate, energiatõhususe ja puhta transpordi edendamiseks;
- p) kodanike toidu ohutuse tõstmisele suunatud meetmete toetamine, eelkõige sanitaaria ja fütosanitaaria valdkonnas;
- q) tõhusa ja turvalise piirijuhtimise tagamine;
- r) reformi toetamine ja võimekuse tugevdamine justiits- ja siseküsimustes, sealhulgas sellistes küsimustes nagu asüül, migratsioon ja tagasivõtmine ning inimkaubanduse, nagu ka terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse, sealhulgas selle rahastamise, rahapesu ja maksupettuste, ennetamine ja nende vastu võitlemine;
- s) halduskoostöö toetamine läbipaistvuse ja teabevahetuse parandamiseks maksustamise valdkonnas, et võidelda maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidmise vastu;
- t) ühenduse teadus- ja innovatsioonitegevuses osalemise edendamine;
- u) liikmesriikide ja partnerriikide koostöö edendamine kõrghariduse ja õppejõudude, teadlaste ja üliõpilaste liikuvuse valdkonnas;
- v) kultuuridevahelise dialoogi, inimestevaheliste kontaktide, sealhulgas liikmesriikides elavate sisserändajate kogukondadega peetavate sidemete, tsiviilühiskonna- ja kultuuriasutuste vahelise koostöö ja noortevahetuse edendamine;
- w) ajaloo- ja kultuuripärandi kaitsmisele suunatud koostöö toetamine ning selle arengupotentsiaali edendamine, sealhulgas turismi kaudu;
- x) partnerriikide osalemise toetamine ühenduse programmides ja asutustes;
- y) piiriülese koostöö toetamine kohalike ühisalgatuste kaudu jätkusuutliku majandusliku, sotsiaalse ja keskkondliku arengu edendamiseks piirialadel ning integreeritud territoriaalse arengu edendamiseks ühenduse välispiiril;
- z) piirkondliku ja allpiirkondliku koostöö ja integratsiooni edendamine, sealhulgas asjakohastel juhtudel riikidega, kellel ei ole õigust käesoleva määruse alusel ühenduse abi saada;
- aa) toetamine kriisijärgses olukorras, sealhulgas pagulaste ja ümberpaigutatud isikute toetamine, ning abistamine suurõnnetusteks valmisoleku tagamiseks;
- bb) teabevahetuse soodustamine ja vahetustegevuse edendamine partnerite vahel seoses programmide alusel rahastatavate meetmete ja tegevustega;
- cc) ühiste temaatiliste väljakutsete käsitlemine vastastikust huvi pakkuvates valdkondades ning muude käesoleva määruse reguleerimisalas olevate eesmärkide taotlemine.

Artikkel 3

Poliitiline raamistik

1. Partnerlus- ja koostöölepingud, assotsiatsioonilepingud ja muud olemasolevad või tulevased lepingud, millega kehtestatakse suhted partnerriikidega, ning asjaomased komisjoni teatised ja nõukogu järeldused, milles sätestatakse suunised Euroopa Liidu poliitika kohta seoses nimetatud riikidega, moodustavad üldise poliitilise raamistiku käesolevast määrusest tuleneva ühenduse abi planeerimiseks. Ühiselt kokku lepitud tegevuskavad või muud samaväärsed dokumendid on ühenduse abiprioriteetide kehtestamisel peamiseks juhiseks.

2. Euroopa Liidu ja partnerriikide vaheliste lõikes 1 osutatud kokkulepete puudumise korral võib ühenduse abi osutada juhul, kui see osutub otstarbekaks Euroopa Liidu poliitika eesmärkide saavutamisel, ning abiprogrammid planeeritakse nende eesmärkide alusel.

Artikkel 4

Vastastikune täiendavus, partnerlus ja kaasrahastamine

1. Käesoleva määruse kohane ühenduse abi üldjuhul täiendab või aitab kaasa asjakohastele riiklikele, piirkondlikele ning kohalikele strateegiatele ja meetmetele.

2. Käesoleva määruse kohane ühenduse abi kehtestatakse tavaliselt komisjoni ja abisaajate partnerluses. Partnerlus hõlmab vajaduse korral riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutusi, majandus- ja sotsiaalpartnereid, tsiviilühiskonda ja teisi asjaomaseid asutusi.

3. Toetust saavad riigid kaasavad programmide ja projektide ettevalmistamisel, rakendamisel ja järelevalve teostamisel vajaduse korral asjaomaseid partnereid asjakohasel territoriaalsel tasandil, eelkõige piirkondlikul ja kohalikul tasandil.

4. Tavaliselt kaasrahastavad toetust saavad riigid käesolevast määrusest tulenevat ühenduse abi riiklikest vahenditest, abisaajate osalusest ja muudest allikatest. Kaasrahastamise nõuetest võib loobuda nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ning kui see on vajalik kodanikuühiskonna ja valitsusväliste osalejate arengu toetamiseks meetmete osas, mille eesmärk on inimõiguste ja põhivabaduste edendamine ning demokratiseerimise toetamine.

Artikkel 5

Sidusus, ühilduvus ja kooskõlastamine

1. Käesoleva määruse alusel rahastatavad programmid ja projektid on kooskõlas Euroopa Liidu poliitikaga. Need on vastavuses ühenduse ja selle liikmesriikide partnerriikidega sõlmitud lepingutega ja neis austatakse mitmepoolsetest kokkulepetest ning rahvusvahelistest konventsioonidest tulenevaid kohustusi, milles nad on osalised, sealhulgas inimõiguste, demokraatia ja hea valitsemistavaga seonduvaid kohustusi.

2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad käesoleva määruse alusel osutatava ühenduse abi ning ühenduse ja liikmesriikide poolt muude sisemiste ja väliste rahastamisinstrumentide kaudu ja Euroopa Investeeringuspanga (EIP) osutatava rahalise abi sidususe.

3. Komisjon ja liikmesriigid tagavad oma asjakohaste abi-programmide kooskõlastamise eesmärgiga tõsta tõhusust ja tulemuslikkust abi andmisel kooskõlas kehtestatud suunistega tegevuse kooskõlastamise tugevdamiseks välisabi valdkonnas ning poliitika ja menetluste ühtlustamiseks. Kooskõlastamine hõlmab korrapäraseid konsultatsioone ja asjaomase teabe sagedast vahetamist abitsüklite erinevate etappide vältel eelkõige praktilisel tasandil ning moodustab liikmesriikide ja ühenduse programmide planeerimise olulise osa.

4. Komisjon võtab koostöös liikmesriikidega meetmed, mis on vajalikud nõuetekohase kooskõlastamise ja koostöö tagamiseks mitmepoolsete ja piirkondlike organisatsioonide ja üksustega, näiteks rahvusvaheliste finantseerimisasutustega, ÜRO asutustega, fondide ja programmidega ning Euroopa Liidu väliste rahastajatega.

II JAOTIS

PLANEERIMINE JA VAHENDITE ERALDAMINE

Artikkel 6

Programmide liigid

1. Ühenduse abi rakendatakse käesoleva määruse alusel järgmistel vahendite abil:

- a) artiklis 7 osutatud üht ja mitut riiki hõlmavad ja piiriülese strateegiadokumendid ning mitmeaastased näidisprogrammid:
  - i) üht või mitut riiki hõlmavad programmid, mis käsitlevad ühele partnerriigile osutatavat abi või käsitlevad piirkondlikku ja piirkonnasest koosõid kahe või enama partnerriigi vahel, milles liikmesriigid võivad osaleda;
  - ii) piiriülese koostöö programmid, mis käsitlevad koostööd ühe või mitme liikmesriigi ja ühe või mitme partnerriigi vahel ning toimuvad piirkondades, mis külgnevad nende ühisosaga ühenduse välispiirist;

b) artiklis 9 osutatud piiriülese koostöö ühised tegevusprogrammid, artiklis 12 osutatud iga-aastased tegevusprogrammid ja artiklis 13 osutatud erimeetmed.

2. Mitut riiki hõlmavates programmides võivad sisalduda piirkondadevahelise koostöö meetmed. Käesoleva määruse tähenduses on piirkondadevaheline koostöö liikmesriikide ja partnerriikide vahel toimuv koostöö, mille abil püütakse lahendada ühiseid probleeme, mille eesmärk on edendada ühishüve ja mis toimub liikmesriikide või partnerriikide territooriumil.

Artikkel 7

Planeerimine ja vahendite eraldamine

1. Üht või mitut riiki hõlmavate programmide strateegiadokumendid võetakse vastu artikli 26 lõikes 2 osutatud korras. Strateegiadokumendid kajastavad poliitilist raamistikku ja tegevuskavasid, millele on viidatud artiklis 3 ja need on kooskõlas artiklites 4 ja 5 sätestatud põhimõtete ja korraga. Strateegiadokumendid kehtestatakse ajavahemikuks, mis vastab poliitilistele prioriteetidele, ning need sisaldavad mitmeaastaseid näidisprogramme, sealhulgas soovituslikke mitmeaastaseid rahaeraldiseid ja esmatähtsaid eesmärke iga riigi või piirkonna jaoks kooskõlas artikli 2 lõikes 2 loetletud eesmärkidega. Nende suhtes tehakse vahekokkuvõtte või need vaadatakse vastavalt vajadusele läbi mis tahes muul ajal ja neid võib parandada artikli 26 lõikes 2 osutatud korras.

2. Üht või mitut riiki hõlmavate programmide kehtestamisel määrab komisjon läbipaistvaid ja objektiivseid kriteeriume kasutades kindlaks iga programmi jaoks tehtavad eraldised, võttes arvesse asjaomase riigi või piirkonna eripära ja vajadusi, Euroopa Liidu partnerluse ambitsioonikust seoses asjaomase

riigiga, edusamme kokkulepitud eesmärkide rakendamisel, sealhulgas halduse, reformide ning ühenduse abi haldamise ja vastuvõtmise suutlikkuse osas.

3. Üksnes piiriülese koostöö eesmärgil, et kehtestada artikli 9 lõikes 1 nimetatud rakenduslike ühisprogrammide nimekiri, soovituslikud mitmeaastased eraldised ja igas programmis osaleda võivad territoriaalsed üksused, võetakse artikli 26 lõikes 2 osutatud korras vastu üks või vajaduse korral mitu strateegiadokument. Kõnealused spetsiifilised strateegiadokumendid töötatakse välja vastavalt artiklites 4 ja 5 sätestatud põhimõtetele ja korrale ning need hõlmavad põhimõtteliselt kuni seitsmeaastast perioodi 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013.

4. Komisjon määrab kindlaks piiriülese koostöö programmidele eraldatavad vahendid, võttes arvesse selliseid objektiivseid kriteeriume, nagu abikõlblike alade elanikkond ja teised koostöö intensiivsust mõjutavad tegurid, sealhulgas piirialade eripära ning ühenduse abi haldamise ja vastuvõtmise suutlikkus.

5. Euroopa Regionaalarengu Fond edendab käesoleva määruse sätete alusel loodud ja rakendatud piiriülese koostöö programme. Euroopa Regionaalarengu Fondi toetussumma piiride jaoks partnerriikidega on kehtestatud nõukogu 11. juuli 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1083/2006 (milles nähakse ette üldsätet Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta) ⁽¹⁾ asjaomastes sätetes.

6. Kriiside või demokraatiat, õigusriiki, inimõigusi ja põhivabadusi ohustavate asjaolude, loodusõnnetuste või inimese põhjustatud õnnetuste korral võib kasutada kiirmenetlust strateegiadokumentide eriotstarbeliseks läbivaatamiseks. See läbivaatamine tagab käesoleva määruse alusel osutatava ühenduse abi kooskõla abiga, mida osutatakse vastavalt teistele ühenduse rahastamisinstrumentidele, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) millega kehtestatakse stabiliseerimisvahend ⁽²⁾.

III JAOTIS

PIIRIÜLENE KOOSTÖÖ

Artikkel 8

Geograafiline abikõlblikkus

1. Artikli 6 lõike 1 punkti a alapunktis ii osutatud piiriülese koostöö programmid võivad hõlmata kõiki järgmisi piirialasid:

- kõik territoriaalüksused, mis vastavad NUTS 3. tasandile või sellega samaväärsed piki liikmesriikide ja partnerriikide vahelisi maismaapiire;
- kõik territoriaalüksused, mis vastavad NUTS 3. tasandile või sellega samaväärsed piki olulise tähtsusega mereteid;

c) kõik rannikul asetsevad territoriaalüksused, mis vastavad NUTS 2. tasandile või sellega samaväärsed, mis piirnevad liikmesriikide ja partnerriikide ühise merebasseiniga.

2. Olemasoleva koostöö jätkumise tagamiseks ja muudel põhjendatud juhtudel võib lubada, et territoriaalüksused, mis piirnevad lõikes 1 osutatud territoriaalüksustega, osalevad piiriülese koostöö programmides vastavalt tingimustele, mis on sätestatud artikli 7 lõikes 3 nimetatud strateegiadokumentides.

3. Programmide koostamisel vastavalt lõike 1 punktile b võib komisjon kooskõlas partneritega teha ettepaneku, et koostöös osalemist laiendatakse kogu NUTS 2. tasandi territoriaalüksusele, mille piirkonnas NUTS 3. tasandi territoriaalüksus asub.

4. Komisjon määratleb artikli 7 lõikes 3 osutatud strateegiadokumentides nimekirja olulise tähtsusega mereteedest, tuginedes vahemaadele ja muudele asjakohastele geograafilistele ning majanduslikele kriteeriumidele.

Artikkel 9

Planeerimine

1. Piiriülest koostööd käesoleva määruse alusel tehakse mitmeaastaste programmide raames, mis hõlmavad piiri või piiride rühma koostööd ning mitmeaastaseid meetmeid, millega taotletakse ühtset prioriteetide kogumit ning mida võib rakendada ühenduse abi toel (edaspidi "ühised rakenduskavad"). Ühiste rakenduskavade aluseks on artikli 7 lõikes 3 nimetatud strateegiadokumendid.

2. Olulise tähtsusega maismaapiiride ja mereteede ühised rakenduskavad kehtestatakse asjakohasel territoriaalsel tasandil iga piiri kohta eraldi ning need hõlmavad abikõlblikke territoriaalüksusi, mis kuuluvad ühele või mitmele liikmesriigile ja ühele või mitmele partnerriigile.

3. Merebasseinide ühised rakenduskavad on mitmepoolsed ja hõlmavad abikõlblikke territoriaalüksusi, mis piirnevad ühise merebasseiniga, mis kuulub mitmele osalejariigile, sealhulgas vähemalt ühele liikmesriigile ja ühele partnerriigile, võttes arvesse institutsioonilisi süsteeme ja partnerluse põhimõtet. Need võivad hõlmata kahepoolseid tegevusi, mis toetavad ühe liikmesriigi ja ühe partnerriigi vahelist koostööd. Nimetatud rakenduskavad tuleb tihedalt kooskõlastada piiriüleste koostööprogrammidega, millel on Euroopa Liidus kehtestatud osaliselt kattuv geograafiline hõlmavus vastavalt määrusele (EÜ) nr 1083/2006.

4. Ühiseid rakenduskavasid koostavad liikmesriigid ja asjaomased partnerriigid asjakohasel territoriaalsel tasandil vastavalt nende institutsioonilisele süsteemile ja võttes arvesse artiklis 4

⁽¹⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 25.

⁽²⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

osutatud partnerluse põhimõtet. Üldjuhul hõlmavad need seitsmeaastast perioodi alates 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013.

5. Riigid, välja arvatud osalejariigid, mis piirnevad ühise merebasseiniga, kus kehtestatakse ühine rakenduskava, võivad liituda kõnealuse ühise rakenduskavaga ja saada kasu ühenduse abist artiklis 11 osutatud rakenduseeskirjades määratud tingimustel.

6. Ühe aasta jooksul artikli 7 lõikes 3 osutatud strateegiadokumentide kinnitamisest esitavad osalejariigid komisjonile ühiselt ettepanekud ühiste rakenduskavade kohta. Komisjon võtab iga ühise rakenduskava vastu pärast seda, kui on hinnanud selle vastavust käesolevale määrusele ja rakenduseeskirjadele.

7. Ühiseid rakenduskavasid võib parandada osalejariikide, osalevate piirialade või komisjoni algatusel, et võtta arvesse muutusi koostööprioriteetides, sotsiaalmajanduslikku arengut, asjaomaste meetmete rakendamisel täheldatud tulemusi ning järelevalve- ja hindamisprotsessi tulemusi ning vajadust kohandada saadaoleva abi summasid ning vahendeid ümber suunata.

8. Pärast ühiste rakenduskavade vastuvõtmist sõlmib komisjon partnerriikidega rahastamislepingu kooskõlas nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa Ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust) asjaomaste sätetega⁽¹⁾. Rahastamisleping sisaldab ühise rakenduskava elluviimiseks vajalikke õigusnorme ning selle peaks allkirjastama ka artiklis 10 osutatud ühine juhtorgan.

9. Osalejariigid valivad partnerluse põhimõtet arvestades ühiselt tegevused, mis on kooskõlas ühise rakenduskava prioriteetide ja meetmetega, millele antakse ühenduse abi.

10. Erilistel ja nõuetekohaselt õigustatud juhtudel, kui

- a) ühist rakenduskava ei saa osalejariikide või Euroopa Liidu ja partnerriigi vahelistes suhetes esilekerkivate probleemide tõttu kehtestada;
- b) osalejariigid ei ole hiljemalt 30. juuniks 2010 ühist rakenduskava komisjonile esitanud;
- c) partnerriik ei allkirjasta rahastamislepingut rakenduskava vastuvõtmisele järgneva aasta lõpuks;
- d) ühist rakenduskava ei saa osalejariikide vahelistes suhetes esilekerkivate probleemide tõttu rakendada;

võtab komisjon, pärast asjaomaste liikmesriikidega konsulteerimist, vajalikud meetmed, et võimaldada asjaomasel liikmesriigil kasutada Euroopa Regionaalarengu Fondi panust programmi vastavalt määrusele (EÜ) nr 1083/2006.

Artikkel 10

Rakenduskavade haldamine

1. Ühiseid rakenduskavasid viib põhimõtteliselt ellu liikmesriigi asuv ühine juhtorgan halduskoostöö kaudu. Ühist juhtorganit võib abistada ühine tehniline sekretariaat.

2. Osalejariigid võivad teha komisjonile ettepaneku, et ühine juhtorgan peaks asuma partnerriigis, tingimusel, et määratud asutusel on võimalik täielikult kohaldada määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 asjaomastes sätetes kehtestatud kriteeriume.

3. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab "ühine juhtorgan" mis tahes riigi- või eraasutust või -organit, sealhulgas riiki ennast, kes on riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil määratud ühise rakenduskavaga hõlmatud liikmesriigi või liikmesriikide ja partnerriigi või partnerriikide poolt ühiselt, kellel on ühenduse abi haldamiseks vajalik finants- ja haldussuutlikkus ning õigusvõime käesoleva määruse kohaselt vajalike lepingute sõlmimiseks.

4. Ühine juhtorgan vastutab ühise rakenduskava haldamise ja elluviimise eest kooskõlas usaldusväärse tehnilise ja finantsjuhtimise põhimõttega ning oma tegevuse õiguspärasuse ja korrektsuse tagamise eest. Selleks kehtestab ta asjakohased haldus-, kontrolli- ja raamatupidamissüsteemid ja -standardid.

5. Ühise rakenduskava juhtimis- ja kontrollisüsteem eristab selgelt juhtimise, sertifitseerimise ja auditeerimise ülesanded, kas ülesannete nõuetekohase lahususe kaudu juhtorganis või eraldi-seisvate sertifitseerimis- ja auditeerimise organite määramise teel.

6. Ühiste rakenduskavade asjakohase rakendamise ettevalmistamiseks võib komisjon pärast ühise rakenduskava vastuvõtmist ja enne rahastamislepingu allkirjastamist lubada ühisel juhtorganil kasutada osa programmi eelarvest, et alustada programmi tegevuse rahastamist, näiteks juhtorgani tegevuskulude, tehnilise abi ja muude ettevalmistustegevuste kulude kandmiseks. Sellise ettevalmistusfaasi üksikasjalikud detailid lisatakse artiklis 11 osutatud rakenduseeskirjadesse.

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

Artikkel 11

Rakenduseeskirjad

1. Rakenduseeskirjad, milles kehtestatakse käesoleva jaotise üksikasjalikud rakendussätted, võetakse vastu artikli 26 lõikes 2 osutatud korras.

2. Rakenduseeskirjadega kaetud küsimused hõlmavad teemasid nagu kaasrahastamise määr, ühiste rakenduskavade ettevalmistamine, ühiste juhtorganite määramine ja ülesanded, seirekomitee ja valikukomitee ning ühise sekretariaadi roll ja ülesanded, kulutuste abikõlblikkus, ühisprojektide valik, ettevalmistusfaas, ühenduse abi tehniline ja rahaline haldamine, finantskontroll ja auditeerimine, järelevalve ja hindamine, nähtavus ja võimalikele abisaajatele suunatud teavitustegevus.

IV JAOTIS

RAKENDAMINE

Artikkel 12

Tegevusprogrammide vastuvõtmine

1. Artikli 7 lõikes 1 osutatud strateegiadokumentide baasil koostatud tegevusprogrammid võetakse tavaliselt vastu igaks aastaks artikli 26 lõikes 2 osutatud korras.

Erandkorras, näiteks kui tegevusprogrammi ei ole veel vastu võetud, võib komisjon artiklis 7 osutatud strateegiadokumentide ja mitmeaastaste näidisprogrammide alusel võtta meetmeid, mis ei ole ette nähtud tegevusprogrammis, samade eeskirjade ja korra kohaselt, mida kohaldatakse tegevusprogrammide suhtes.

2. Tegevusprogrammidega määratakse taotletavad eesmärgid, sekkumisvaldkonnad, eeldatavad tulemused, halduskorra ja kavandatava rahastamise kogusumma. Nendes võtetakse arvesse ühenduse abi varasema rakendamise õppetunde. Need sisaldavad rahastatavate toimingute kirjeldust, märget igale toimingule eraldatavate summade kohta ja rakendamise soovituslikku ajakava. Nendes määratletakse tulemuslikkuse näitajate liik, mille üle tuleb programmide raames rahastatavate meetmete rakendamisel teostada järelevalvet.

3. Komisjon võtab piiriülese koostöö ühisprogrammid vastu artiklis 9 osutatud korras.

4. Komisjon esitab tegevusprogrammid ja piiriülese koostöö programmid Euroopa Parlamendile ja liikmesriikidele tutvumiseks ühe kuu jooksul pärast nende vastuvõtmist.

Artikkel 13

Strateegiadokumentides ja mitmeaastastes näidisprogrammides sätestamata erimeetmete vastuvõtmine

1. Ettenägematute ja nõuetekohaselt põhjendatud vajaduste või asjaolude korral võtab komisjon vastu erimeetmed, mis ei ole sätestatud strateegiadokumentides ega mitmeaastastes näidisprogrammides (edaspidi "erimeetmed").

Erimeetmeid võib kasutada ka selleks, et rahastada tegevusi hädaabilt pikaajalisele arendustegevusele ülemineku lihtsustamiseks, sealhulgas tegevusi, mis on mõeldud avalikkuse parema ettevalmistuse tagamiseks, et tulla toime korduvate kriisidega.

2. Kui kõnealuste meetmete maksumus ületab 10 000 000 eurot, võtab komisjon need vastu artikli 26 lõikes 2 osutatud korras.

Artikli 26 lõikes 2 osutatud korda ei ole vaja kasutada muudatuste tegemiseks erimeetmetes, näiteks tehniliste kohanduste sisseviimiseks, rakendusperioodi pikendamiseks, assigneringute ümberjaotamiseks prognoositud eelarve piires või eelarve suurendamiseks vähem kui 20 % võrra esialgse eelarvega võrreldes, tingimusel et need muudatused ei mõjuta komisjoni otsuses sätestatud esialgseid eesmärgi.

3. Erimeetmetega määratakse taotletavad eesmärgid, tegevusvaldkonnad, eeldatavad tulemused, halduskorra ja kavandatava rahastamise kogusumma. Need sisaldavad rahastatavate toimingute kirjeldust, märget igale toimingule eraldatavate summade kohta ja rakendamise soovituslikku ajakava. Nendega määratakse tulemuslikkuse näitajate liik, mille üle tuleb erimeetmete rakendamisel teostada järelevalvet.

4. Komisjon saadab erimeetmed, mille väärtus ei ületa 10 000 000 eurot, Euroopa Parlamendile ja liikmesriikidele teavitamise eesmärgil ühe kuu jooksul pärast otsuse tegemist.

Artikkel 14

Abikõlblikkus

1. Käesoleva määruse alusel on tegevusprogrammide, piiriülese koostöö programmide ja erimeetmete rakendamiseks vahendite saamiseks abikõlblikud järgmised:

- a) partnerriigid ja -piirkonnad ning nende institutsioonid;
- b) detsentraliseeritud organid partnerriikides, näiteks piirkonnad, departemangud, provintsid ja munitsipalteedid;
- c) partnerriikide ja -piirkondade ning ühenduse loodud ühisorganid;

- d) rahvusvahelised organisatsioonid, sealhulgas piirkondlikud organisatsioonid, ÜRO asutused, osakonnad ja missioonid, rahvusvahelised finantseerimisasutused ja arengupangad, kuivõrd need aitavad kaasa käesoleva määruse eesmärkidele;
- e) ühenduse institutsioonid ja asutused, kuid üksnes artiklis 16 osutatud toetusmeetmete rakendamiseks;
- f) Euroopa Liidu asutused;
- g) liikmesriikide, partnerriikide ja -piirkondade ning teiste kolmandate riikide järgmised üksused ja asutused, mis vastavad artiklis 21 osutatud ühenduse välisabile juurdepääsu käsitlevatele eeskirjadele, kuivõrd nad aitavad kaasa käesoleva määruse eesmärkidele:
- i) avalik-õiguslikud või riigi osalusega asutused, kohalikud ametiasutused või omavalitsused ja nende konsortsiumid;
  - ii) äriühingud ja muud eraõiguslikud organisatsioonid ja ettevõtted;
  - iii) finantseerimisasutused, kes annavad, edendavad ja rahastavad erainvesteeringuid partnerriikides ja -piirkondades;
  - iv) punktis h määratletud mitteriiklikud osalised;
  - v) füüsilised isikud;
- h) järgmised valitsusvälised osalised:
- i) valitsusvälised organisatsioonid;
  - ii) rahvusvähemusi ja/või vähemusrahvusi esindavad organisatsioonid;
  - iii) kohalikud kodanike rühmitused ja ettevõtjate liidud;
  - iv) kooperatiivid, ametiühingud, majandus- ja sotsiaalhuvide esindavad organisatsioonid;
  - v) detsentraliseeritud piirkondlikus koostöös ja integratsioonis osalevad kohalikud organisatsioonid (sealhulgas võrgustikud);
  - vi) tarbijaorganisatsioonid, nais- ja noorteorganisatsioonid, haridus-, kultuuri, uurimis- ja teadusorganisatsioonid;
  - vii) ülikoolid;
  - viii) kirikud ja usuühingud ning -kogukonnad;
  - ix) meedia;
  - x) piiriülesed ühendused, valitsusvälised ühendused ja sõltumatud fondid.

2. Kui see on oluline käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks, võib ühenduse abi anda käesolevas artiklis selgesõnaliselt nimetatud asutustele ja osalistele.

Artikkel 15

Meetmete tüübid

1. Ühenduse abi kasutatakse selleks, et rahastada programme, projekte ja mis tahes liiki meetmeid, mis aitavad kaasa käesoleva määruse eesmärkidele.
2. Ühenduse abi võib kasutada ka järgmiseks:
  - a) tehnilise abi ja sihipäraste halduskoostöö meetmete rahastamiseks, sealhulgas need koostöö meetmed, millesse on kaasatud avaliku sektori eksperdid, kes on lähetatud liikmesriikidest ning liikmesriikide piirkondlikud ja kohalikud asutused, mis on programmi kaasatud;
  - b) investeeringute ja investeeringutega seotud tegevuse rahastamiseks;
  - c) toetusteks EIPle või muudele finantsvahendajatele kooskõlas artikliga 23 laenude rahastamise, aktsiakapitalisse investeerimise, tagatisfondide või investeerimisfondide jaoks;
  - d) võlakustutusprogrammideks erakorralistel juhtudel vastavalt rahvusvaheliselt kokku lepitud võlakergendusprogrammidele;
  - e) valdkondliku või üldise eelarve toetamiseks, kui partnerriigi riiklike kulutuste haldamine on piisavalt läbipaistev, usaldusväärne ja efektiivne ning kui ta on kehtestanud nõuetekohaselt vormistatud valdkonna- või makromajanduspoliitika, mille on heaks kiitnud tema põhilised rahastajad, sealhulgas rahvusvahelised finantseerimisasutused, kui see on asjakohane;
  - f) subsiidiumide andmiseks laenuintressi tasumiseks, eelkõige keskkonnalaenu puhul;
  - g) mittekaubanduslike riskide vastaseks kindlustamiseks;
  - h) ühenduse, liikmesriikide, rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonide, muude doonorriikide või partnerriikide asutatud fondi panustamiseks;
  - i) rahvusvaheliste finantseerimisasutuste või piirkondlike arengupankade kapitali panustamiseks;
  - j) kulude rahastamiseks, mis on vajalikud projektide ja programmide tõhusaks haldamiseks ja järelevalveks ühenduse abi saavate riikide poolt;
  - k) mikroprojektide rahastamiseks;
  - l) toiduga varustatuse tagamise meetmeteks.

3. Ühenduse abi ei kasutata üldjuhul maksude, tollimaksude ja muude lõivude tasumiseks.

Artikkel 16

Toetusmeetmed

1. Ühenduse rahastamine võib hõlmata ka kulusid, mis on seotud ettevalmistus-, järelkontrolli-, järelevalve-, auditeerimis- ja hindamistegevusega, mis on otseselt vajalik käesoleva määruse rakendamiseks ning selle eesmärkide saavutamiseks, nt uuringud, kohtumised, teave, teadlikkuse tõstmine, kirjastus- ja koolitustegevus, sealhulgas partneritele suunatud koolitus- ja haridusalased meetmed, mis võimaldavad neil osaleda programmi erinevates etappides, teabevahetuseks vajalike arvutivõrkudega seotud kulud ja muud haldus- ja tehnobikukulud, mis võivad komisjonil programmi haldamise käigus tekkida. Samuti katab see komisjoni delegatsioonide kulud haldustoetusele, mis on vajalik käesoleva määruse alusel rahastatavate toimingute haldamiseks.

2. Need toetusmeetmed ei tarvitse olla hõlmatud mitmeaastase planeerimisega ning seepärast võib neid rahastada väljaspool strateegiadokumentide ja mitmeaastaste näidisprogrammide kohaldamisala. Neid võib aga rahastada ka mitmeaastaste näidisprogrammide raames. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 13 vastu toetusmeetmed, mida mitmeaastased näidisprogrammid ei hõlma.

Artikkel 17

Kaasrahastamine

1. Käesoleva määruse alusel rahastatavad meetmed on kõlblikud kaasrahastamiseks muu hulgas järgmiste osalejate poolt:

- a) liikmesriigid, nende piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused ning nende avalik-õiguslikud ja riigi osalusega asutused;
- b) EMP riigid, Šveits ja muud doonorriigid, eelkõige nende avalik-õiguslikud ja riigi osalusega asutused;
- c) rahvusvahelised organisatsioonid, sealhulgas piirkondlikud organisatsioonid, eelkõige rahvusvahelised ja piirkondlikud finantseerimisasutused;
- d) äriühingud, muud eraõiguslikud organisatsioonid ja ettevõtted ning muud valitsusvälised osalised;
- e) partnerriigid ja piirkonnad, kes saavad toetust.

2. Paralleelse kaasrahastamise korral jagatakse projekt või programm mitmeks selgelt eristatavaks alamprojektiks, millest igaüks rahastavad erinevad partnerid, kusjuures kaasrahastamine toimub viisil, mis võimaldab rahastamise lõppotstarvet alati kindlaks teha. Ühise kaasrahastamise korral jagatakse projekti või programmi kogukulud kaasrahastavate partnerite vahel ning vahendid koondatakse selliselt, et projekti või programmi osana

toimuva mis tahes tegevuse rahastamise allikat ei ole võimalik kindlaks teha.

3. Ühise kaasrahastamise korral võib komisjon võtta vastu ja hallata vahendeid ühismeetmete rakendamise eesmärgil lõike 1 punktides a, b ja c osutatud asutuste nimel. Kõnealuseid vahendeid käsitakse assigneeritud tuludena vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklile 18.

Artikkel 18

Haldusmenetlused

1. Komisjon rakendab käesolevast määrusest tulenevad meetmed kooskõlas määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002.

2. Kaasrahastamise korral ja teistel nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib komisjon usaldada avalikule võimule omased ülesanded, eelkõige eelarve rakendamise seotud ülesanded määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 54 lõike 2 punktis c osutatud asutustele, kui neid tunnustatakse rahvusvaheliselt, nad vastavad rahvusvaheliselt tunnustatud juhtimis- ja kontrollisüsteemidele ning nende üle teostab järelevalvet avalik võim.

3. Komisjon võib sõlmida raamlepingud partnerriikidega, milles nähakse ette kõik meetmed, mida on vaja ühenduse abi tõhusaks rakendamiseks ja ühenduse finantshuvide kaitsmiseks.

4. Detsentraliseeritud juhtimise korral võib komisjon otsustada kasutada toetust saava partnerriigi või -piirkonna hanke- või toetusmenetlusi järgmistel tingimustel:

- a) toetust saava partnerriigi või -piirkonna menetlus vastab läbipaistvuse, proportsionaalsuse, võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtetele ning välistab huvide konfliktid;
- b) toetust saav partnerriik või piirkond kohustub korrapäraselt kontrollima, et ühenduse eelarvest rahastatavad toimingud on nõuetekohaselt rakendatud, võtma asjakohased meetmed eeskirjade eiramise ja pettuste vältimiseks ning vajaduse korral algatama kohtumenetluse alusetult makstud vahendite sissenõudmiseks.

Artikkel 19

Eelarvekohustused

1. Eelarvekohustuste aluseks on artikli 9 lõike 6, artikli 12 lõike 1, artikli 13 lõike 1 ja artikli 16 lõike 2 kohaselt tehtud komisjoni otsused.

2. Mitut eelarveaastat hõlmavate meetmete eelarvekohustused võib jagada mitme aasta peale jaotatud iga-aastasteks osamakseteks.

3. Ühenduse rahastamise õiguslik vorm võib muu hulgas olla üks järgmistest: rahastamiskokkulepe, toetusleping, hankeleping, tööleping.

Artikkel 20

Ühenduse finantshuvide kaitsmine

1. Mis tahes käesolevast määrusest tulenevad lepingud sisaldavad sätteid, mis tagavad ühenduse finantshuvide kaitse, eelkõige seoses eeskirjade eiramise, pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevusega, kooskõlas nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 2988/95 (Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta) ⁽¹⁾, nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96 (mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest) ⁽²⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrusega (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta ⁽³⁾.

2. Lepingud annavad komisjonile ja kontrollikojale selgesõnaliselt õiguse ühenduse vahendeid saanud töövõtja või alltöövõtja kontrollimiseks, sealhulgas dokumentide kontrollimiseks ja kohapealseks auditeerimiseks. Samuti annavad nad komisjonile selgesõnalise loa kohapealsete kontrollide ja ülevaatuste tegemiseks vastavalt määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96.

3. Kõik ühenduse abi rakendamise tulenevad lepingud tagavad komisjoni ja kontrollikoja lõikest 2 tulenevad õigused lepingute täitmise ajal ja pärast seda.

Artikkel 21

Osalemine pakkumistes ja lepingutes

1. Taotlusi käesoleva määruse kohaselt rahastatavate hanke- ja toetuslepingute sõlmimiseks võivad esitada kõik ühenduse liikmesriikide, käesoleva määruse alusel toetust saavate riikide, ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (kehtestatud nõukogu 17. juuli 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1085/2006, millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend) ⁽⁴⁾ alusel toetust saavate riikide või EMP liikmesriikide kodanikud ja juriidilised isikud, kelle elu- või asukoht on nimetatud riikides.

2. Komisjon võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel lubada naaberriikidega traditsioonilisi majandus-, kaubandus- ja geograafilisi sidemeid omava riigi kodanike ja juriidiliste isikute, kelle elu- või asukoht on nimetatud riigis, osalemist ning muu päritoluga tarnete ja materjalide kasutamist.

3. Taotlusi käesoleva määruse kohaselt rahastatavate hanke- ja toetuslepingute sõlmimiseks võivad samuti esitada kõik muud kui lõikes 1 osutatud liikmesriikide kodanikud või juriidilised isikud, kelle asukoht on nimetatud riigis, kui välisabile on kehtestatud vastastikune juurdepääs. Vastastikune juurdepääs kehtestatakse alati, kui riik loeb võrdväärsel alusel abikõlblikuks nii liikmesriigid kui ka abisaaja maa.

⁽¹⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

⁽³⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 82.

Vastastikune juurdepääs ühenduse välisabile tagatakse spetsiaalse otsusega asjaomase riigi või asjaomaste riikide regionaalse rühma kohta. Nimetatud otsuse teeb komisjon artikli 26 lõikes 2 osutatud korras ja see kehtib vähemalt ühe aasta.

Vastastikuse juurdepääsu tagamine ühenduse välisabile põhineb ühenduse ja teiste doonorriikide võrdlusel ning viiakse läbi sektori või kogu riigi tasandil, olgu selleks siis doonor- või abisaaja maa. Otsus anda doonorriigile vastastikune juurdepääs sõltub asjaomase doonorriigi antud abi läbipaistvusest, järjepidevusest ja proportsionaalsusest, sealhulgas selle kvaliteedist ja mahust. Abisaaja maadega konsulteeritakse käesolevas lõikes kirjeldatud protsessi käigus.

4. Taotlusi käesoleva määruse alusel rahastatavate hanke- ja toetuslepingute sõlmimiseks võivad esitada rahvusvahelised organisatsioonid.

5. Lepingute sõlmimise menetlustega seoses esitatud eksperdid ei pea vastama eespool sätestatud kodakondsuseeskirjadele.

6. Kõik käesoleva määruse alusel rahastatavate lepingute kohaselt toimuvad tarned ja ostetavad materjalid pärinevad ühendusest või käesoleva artikli kohaselt abikõlblikust riigist. Mõiste "päritolu" on käesoleva määruse tähenduses määratletud ühenduse asjaomastes tollialastes õigusaktides päritolureeglite kohta.

7. Komisjon võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel lubada osalemist lõigetes 1, 2 ja 3 osutatutest erinevate riikide kodanikel ja juriidilistel isikutel, kelle elu- või asukoht on lõigetes 1, 2 ja 3 osutatutest erinevais riikides, või muu päritoluga tarnete ja materjalide ostmist, kui on määratud lõikes 6. Erandid võivad olla põhjendatud, kui asjaomaste riikide turgudel ei ole tooted ja teenused kättesaadavad, erakordse tungiva vajaduse tõttu või kui abikõlblikkuse eeskirjad muudaksid projekti, programmi või toimingut teostamise võimatuks või äärmiselt raskeks.

8. Kui ühenduse rahastamine hõlmab toimingut, mida teostatakse rahvusvahelise organisatsiooni kaudu, on osalemine asjaomastes lepingulistes toimingutes vaba kõigile lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt abikõlblikele füüsilistele ja juriidilistele isikutele ning kõigile sellise organisatsiooni abikõlblikkuse eeskirjadele vastavatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kusjuures kõigile doonoritele tagatakse võrdne kohtlemine. Samad reeglid kehtivad tarnete, materjalide ja ekspertide suhtes.

Kui ühenduse rahastamine hõlmab toimingut, mida kaasrahastab liikmesriik, kolmas riik, mille suhtes kohaldatakse lõikes 3 sätestatud vastastikkust, või piirkondlik organisatsioon, on

osalemine asjaomastes lepingulistes toimingutes vaba nii lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt abikõlblikele füüsilistele või juriidilistele isikutele kui ka kõigile füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kes vastavad sellise liikmesriigi, kolmanda riigi või piirkondliku organisatsiooni abikõblikkuse eeskirjadele. Samad reeglid kehtivad tarnete, materjalide ja ekspertide suhtes.

9. Kui käesolevast määrusest tulenevalt haldab ühenduse abi ühine juhtorgan, millele on osutatud artiklis 10, on hanke-eeskirjad kehtestatud rakenduseeskirjades, millele osutatakse artiklis 11.

10. Käesoleva määruse kohaselt lepingu saanud pakkujad järgivad peamisi tööalaseid standardeid, mis on sätestatud asjakohastes Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioonides.

11. Lähtuvalt meetme eesmärkidest ei piira lõiked 1–10 abikõblike organisatsioonide kategooriate osalust laadi või asukoha alusel.

Artikkel 22

Eelfinantseerimine

Toetusesaajatele tehtud eelfinantseerimismaksetest laekunud intress tuleb viimasest maksest maha arvata.

Artikkel 23

EIP-le või teistele finantsvahendajatele kättesaadavaks tehtud vahendid

1. Artikli 15 lõike 2 punktis c osutatud vahendeid haldavad finantsvahendajad, EIP või muud nende haldamiseks võimelised pangad või organisatsioonid.

2. Komisjon võtab iga juhtumi puhul eraldi vastu lõike 1 rakendussätteid, mis käsitlevad riskide jagamist, rakendamise eest vastutava vahendaja tasustamist, kasumi ja vahendite kasutamist ja sissenõudmist ning tegevuse lõpetamist.

Artikkel 24

Hindamine

1. Komisjon hindab korrapäraselt geograafilise ja piiriülese poliitika ja programmide ja valdkondliku poliitika tulemusi ning planeerimise tõhusust, et veenduda eesmärkide täitmisel ja võimaldada koostada soovitusi tulevaste meetmete parandamiseks.

2. Komisjon saadab olulised hindamisaruanded arutamiseks artiklis 26 osutatud komiteele. Neid aruandeid ja arutelusid võetakse arvesse programmi koostamisel ja vahendite eraldamisel.

V JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 25

Aastaruanne

Komisjon vaatab läbi käesoleva määruse alusel võetud meetmete rakendamisel tehtud edusammud ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aastaruande ühenduse abi rakendamise kohta. See aruanne esitatakse ka Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele. See sisaldab teavet eelnenud aastal rahastatud meetmete, järelevalve- ja hindamistegevuse tulemuste ning eelarvekohustuste rakendamise ja maksete kohta riikide, piirkondade ja koostöösektorite lõikes.

Artikkel 26

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtjaks kehtestatakse 30 päeva.

3. Komitee võtab vastu oma kodukorra.

4. EIPd käsitlevate küsimuste korral võtab komitee toimingutest osa EIP vaatleja.

5. Et lihtsustada dialoogi Euroopa Parlamendiga, teavitab komisjon korrapäraselt Euroopa Parlamenti komitee toimingutest ja varustab teda asjakohaste dokumentidega, sealhulgas päevakorra, meetmete projekti ja koosolekute kokkuvõtetega vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artikli 7 lõikele 3.

Artikkel 27

Lisas loetlemata kolmanda riigi osalemine

1. Ühenduse abi ühtsuse ja tõhususe tagamiseks võib komisjon artiklis 12 osutatud tegevusprogrammide liigi või artiklis 13 osutatud erimeetmete vastuvõtmisel otsustada, et riigid, territooriumid ja piirkonnad, mis on kõlblikud saama abi ühenduse muude välisabi instrumentide ja Euroopa Arengufondi vahenditest, on abikõlblikud seoses käesolevast määrusest tulenevate meetmetega, kui rakendatav projekt või programm on ülemaailmsel, piirkondlikul või piiriülel laadi.

2. Artiklis 7 osutatud strateegiadokumentides võib näha ette selle rahastamismeetodi võimaluse.

3. Artikli 14 sätteid abikõlblikkuse kohta ja artikli 21 sätteid hankemenetlustes osalemise kohta kohandatakse, et võimaldada asjaomaste riikide, territooriumide ja piirkondade osalemist.

4. Kui programme rahastatakse erinevate ühenduse välisabi instrumentide sätete alusel, võib hankemenetluses osalemine olla vaba erinevate instrumentide alusel abikõlblike riikide kõigile füüsilistele ja juriidilistele isikutele.

Artikkel 28

Ühenduse abi peatamine

1. Ilma et see piiraks abi peatamist käsitlevate sätete kohaldamist partnerlus- ja koostöölepingutes ja assotsiatsioonilepingutes partnerriikide ja -piirkondadega, kui partnerriik ei järgi artiklis 1 nimetatud põhimõtteid, võib nõukogu komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega võtta asjakohased meetmed partnerriigile käesoleva määruse alusel antava ühenduse abi suhtes.

2. Niisugustel juhtudel kasutatakse ühenduse abi eelkõige selleks, et toetada mitteriiklike osalisi meetmete osas, mille eesmärk on edendada inimõigusi ja põhivabadusi ning toetada partnerriikide demokraatiseerimisprotsessi.

Artikkel 29

Lähtesumma

1. Rahastamispakett käesoleva määruse rakendamiseks ajavahemikul 2007–2013 on 11 181 000 000 eurot, mis jaotub järgmiselt:

- a) vähemalt 95 % rahastamispaketist eraldatakse üht või mitut riiki hõlmavatele programmidele, millele osutatakse artikli 6 lõike 1 punkti a alapunktis i;

- b) kuni 5 % rahastamispaketist eraldatakse piiriülese koostöö programmidele, millele osutatakse artikli 6 lõike 1 punkti a alapunktis ii.

2. Eelarvepädevad institutsioonid kinnitavad iga-aastased assigneeringud finantsraamistiku piires.

Artikkel 30

Läbivaatamine

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. detsembriks 2010 aruande, milles antakse hinnang käesoleva määruse rakendamise esimesele kolmele aastale, vajaduse korral koos õigusloomega seotud ettepanekuga, millega sätestatakse vajalikud parandused, sealhulgas parandused ka artikli 29 lõikes 1 osutatud finantsjaotuses.

Artikkel 31

Kehtetuks tunnistamine

1. Alates 1. jaanuarist 2007 tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 1762/92, (EÜ) nr 1734/94 ning (EÜ) nr 1488/96.

2. Kehtetuks tunnistatud määrusi kohaldatakse jätkuvalt 2007. eelarveaastale eelnevate õigusaktide ja kohustuste suhtes.

Artikkel 32

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 24. oktoober 2006

Euroopa Parlamendi nimel
president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel
eesistuja

P. LEHTOMÄKI

*LISA***Artiklis 1 osutatud partnerriigid**

Alžeeria

Armeenia

Aserbaidžaan

Egiptus

Gruusia

Iisrael

Jordaania

Liibanon

Liibüa

Läänekalda ja Gaza sektori Palestiina omavalitsus

Maroko

Moldova

Süüria

Tuneesia

Ukraina

Valgevene

Venemaa Föderatsioon

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS nr 1639/2006/EÜ,

24. oktoober 2006,

millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007—2013)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 156, artikli 157 lõiget 3 ja artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust, ⁽²⁾

tegutsedes asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) 23. ja 24. märtsil 2000. aastal Lissabonis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu seadis eesmärgiks muuta Euroopa Liit maailma kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmistel põhinevaks majanduseks. Ülemkogu rõhutas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) soodsate tingimuste loomise, heade tavade levitamise ja liikmesriikidevahelise suurema ühtluse tagamise olulisust. 15. ja 16. juunil 2001. aastal Göteborgis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu leppis kokku liidu säästva arengu strateegia osas, et tagada majanduskasvu, sotsiaalse hõlvamise ja keskkonnakaitse koosarenemine. Ettevõtjate tootmismudelitel on säästvas arengus oluline roll.
- (2) Et aidata kaasa konkurentsivõime ja uuendussuutlikkuse tugevdamisele ühenduses, infoühiskonna arendamisele ja tasakaalustatud majanduskasvul põhinevale säästvale arengule, tuleks luua konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (edaspidi "raamprogramm").
- (3) See on kooskõlas kevadisele Euroopa Ülemkogule esitatud komisjoni 2. veebruari 2005. aasta teatisega "Koostöö majanduskasvu ja töökohtade loomise nimel, Lissaboni strateegia uus algus", milles kutsutakse üles võtma meetmeid, et tagada majanduskasv ja konkurentsivõime ning muuta Euroopa investeerimis- ja töökeskkonnana atraktiivsemaks, meenutades, et on vaja soodustada ettevõtlust, kaasata ettevõtete käivitamiseks piisavalt riskikapitali ja säilitada Euroopa tugevat tööstusbaasi, hõlbustades samal ajal uuendustegevust, eelkõige ökouuendusi, info- ja sidetehnoloogia rakendamist ning ressursside säästvat

kasutamist. Ehkki konkurentsivõime põhineb suures osas aktiivsetel ettevõtetel, mis tegutsevad avatud ja konkureerivatel turgudel ning mida toetavad sobivad raamtingimused, eelkõige uuendusi soodustav reguleeriv raamistik, on ka ühendusepoolne rahastamine oluline, toetades ja pakkudes täiendava rahastamise võimalust, et lahendada turul esinevaid probleeme.

- (4) Euroopa Ülemkogu poolt Santa Maria de Feiras 19. ja 20. juuni 2000. aasta kohtumisel heaks kiidetud Euroopa väikeettevõtjate hartas (edaspidi "harta") kirjeldatakse väikeettevõtjaid kui Euroopa majanduse alustala. Väike- ja käsitööstusettevõtjate eripära, vajadusi ja ootusi tuleks riikide ja Euroopa poliitikas tõhusamalt arvesse võtta. VKEd edendamiseks võetavates ühenduse meetmetes, nagu komisjoni 10. novembri 2005. aasta teatis pealkirjaga "Ühenduse Lissaboni kava elluviimine – kaasaegne VKE-poliitika majanduskasvu soodustamiseks ja tööhõive suurenendamiseks", tuleks arvesse võtta hartas seatud eesmärgid ning raamprogrammi tuleks kasutada nende eesmärkide saavutamise vahendina.
- (5) Raamprogrammis tuleks eelkõige käsitleda VKEsid, nagu need on määratletud komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitusel 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemise kohta ⁽⁴⁾. Programmis tuleks pöörata erilist tähelepanu kiiresti kasvavate ning mikro- ja käsitööstusettevõtjate erijoonetele ja -vajadustele ning spetsiifilistele sihtgruppidele, sealhulgas naisettevõtjatele.
- (6) Raamprogramm peaks koondama ühenduse erimeetmed ettevõtluse, VKEd, tööstuslase konkurentsivõime, uuendustegevuse, info- ja sidetehnoloogia, keskkonnatehnoloogia ja aruka energeetika valdkonnas, mida on siiani reguleeritud järgmiste õigusaktidega: nõukogu 25. juuni 1996. aasta otsus 96/413/EÜ (Euroopa tööstuse konkurentsivõimet tugevdava ühenduse tegevusprogrammi rakendamise kohta) ⁽⁵⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 1997. aasta otsus nr 1336/97/EÜ (üleeuroopalisi telekommunikatsioonivõrke käsitlevate suuniste kohta) ⁽⁶⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta määrus (EÜ) nr 1655/2000 (keskkonna rahastamisvahendi (LIFE) kohta) ⁽⁷⁾, nõukogu 20. detsembri 2000. aasta otsus

⁽¹⁾ ELT C 65, 17.3.2006, lk 22.

⁽²⁾ ELT C 115, 16.5.2006, lk 17.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 1. juuni 2006. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 12. oktoobri 2006. aasta otsus.

⁽⁴⁾ ELT L 124, 20.5.2003, lk 36.

⁽⁵⁾ EÜT L 167, 6.7.1996, lk 55.

⁽⁶⁾ EÜT L 183, 11.7.1997, lk 12. Otsust on muudetud otsusega nr 1376/2002/EÜ (EÜT L 200, 30.7.2002, lk 1).

⁽⁷⁾ EÜT L 192, 28.7.2000, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1682/2004 (ELT L 308, 5.10.2004, lk 1).

- 2000/819/EÜ (ettevõtjaid ja ettevõtlust, eelkõige väikseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKESid) käsitleva mitmeaastase programmi kohta (2001-2005))⁽¹⁾, nõukogu 22. detsembri 2000. aasta otsus 2001/48/EÜ (millega võetakse vastu ühenduse mitmeaastane programm, et stimuleerida Euroopa päritoluga digitaalse infosisu arendamist ja kasutamist ülemaailmses võrkudes ja edendada infühiskonna keelelist mitmekesisust)⁽²⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta otsus nr 1230/2003/EÜ (millega võetakse vastu energeetika mitmeaastane tegevusprogramm "Arukas energeetika – Euroopa" (2003–2006))⁽³⁾, et toetada säästvat arengut energeetika valdkonnas ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta otsus nr 2256/2003/EÜ (millega võetakse vastu mitmeaastane programm (2003–2005), mis käsitleb e-Euroopa 2005 tegevuskava järelevalvet, heade tavade levitamist ning võrgu- ja infoturvet (MODINIS))⁽⁴⁾.
- (7) Raamprogrammiga peaks kehtestama ühised eesmärgid, terviklik finantspakett nende eesmärkide saavutamiseks, erinevad rakendusmeetmed, järelevalve ja hindamise kord ning meetmed ühenduse finantshuvide kaitseks.
- (8) Vastavalt komisjoni 11. märtsi 2003. aasta teatisele pealkirjaga "Uuendustegevuse poliitika: liidu lähenemisviisi ajakohastamine Lissaboni strateegia taustal" ja OECD Oslo käsiraamatu valguses hõlmab uuendustegevus toodete ja teenuste valiku ning nendega seotud turgude uuendamist ja laiendamist; uute kujundus-, tootmis-, varustamis- ja levitamismeetodite kehtestamist; juhtimise, töökorralduse ning töötingimuste ja tööjõu oskuste muutmist, samuti hõlmab see tehnoloogilist ja muud uuendustegevust ning organisatsioonilisi uuendusi.
- (9) Raamprogramm ei hõlma vastavalt asutamislepingu artiklile 166 tehtud teadusuuringute ja tehnoloogiaarendusega seotud tegevusi. See peaks täiendama ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013)⁽⁵⁾, edaspidi "seitsmes RTD raamprogramm", käsitledes uuendustegevust, mis hõlmab nii tehnoloogilist kui ka muud uuendustegevust, mis on jõudnud viimasest tutvustamisetapist kaugemale ja on valmis turule viimiseks (uuenduslike lahenduste rakendamise katsetamine turgudel). Peab olema tagatud, et teadusuuringute arendustegevuse ja rakendamise (tehnoosiire, kaasa arvatud stardieelne etapp) vahel ei oleks ühtegi rahastamislünka. Seega on teadusuuringute tulemuste ärisse üleviimise rahastamine ülesanne, mis tuleb täita tihedas koostöös seitsmenda RTD raamprogrammi ja muude asjakohaste teadusprogrammidega.
- (10) Raamprogramm peaks samuti hõlmama uuel ja uuenduslikul viisil kasutatavate olemasolevate tehnoloogiate turuleviimist. Teatud tingimustel hõlmavad mõlemad programmid, st raamprogramm ja seitsmes RTD raamprogramm tehnoloogilise tutvustamise katseprojekte. See toimub üksnes juhul, kui teatud tehnoloogilisi lahendusi (näiteks info- ja sidetehnoloogia tehnilisi standardeid) tuleb valideerida muus osas juba tutvustatud tehnoloogia turuleviimise etapis.
- (11) Raamprogramm peaks täiendama struktuurifonde ja muid asjakohaseid ühenduse programme, võttes samas arvesse, et iga vahend peaks toimima oma erimenetluse kohaselt. Seeläbi ei peaks samu abikõlblikke kulusid kahekordselt rahastama.
- (12) Raamprogrammi ühiste eesmärkide saavutamiseks tuleks rakendada eriprogramme "Ettevõtluse ja uuendustegevuse ja programm", "Info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogramm" ja "Arukas energeetika – Euroopa".
- (13) Kõikide raamprogrammiga hõlmatud programmide ja tegevuste puhul tuleks arvesse võtta läbipaistvuse ja sugudevahelise võrdsete võimaluste põhimõtteid.
- (14) Käesoleva otsusega kehtestatakse kogu raamprogrammi kehtivuse ajaks finantspakett, mis kujutab endast iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamist juhust eelarvapädevale institutsioonile eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe⁽⁶⁾ punkti 37 tähenduses.
- (15) Igale eriprogrammi jaoks tuleks koostada konkreetne soovituslik eelarve.
- (16) Tagamaks, et rahastamine on suunatud üksnes turuprobleemide lahendamiseks, ja pidades silmas turumoonutuste vältimist, peaks rahastamine raamprogrammi raames vastama riigiabi käsitlevatele ühenduse eeskirjadele ja sellekohastele õigusaktidele ning kehtivale VKEde ühenduse määratlusele.

⁽¹⁾ EÜT L 333, 29.12.2000, lk 84. Otsust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1776/2005/EÜ (ELT L 289, 3.11.2005, lk 14).

⁽²⁾ EÜT L 14, 18.1.2001, lk 32.

⁽³⁾ ELT L 176, 15.7.2003, lk 29. Otsust on muudetud otsusega nr 787/2004/EÜ (ELT L 138, 30.4.2004, lk 12).

⁽⁴⁾ ELT L 336, 23.12.2003, lk 1. Otsust on viimati muudetud otsusega nr 2113/2005/EÜ (ELT L 344, 27.12.2005, lk 34).

⁽⁵⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽¹⁷⁾ Euroopa Majanduspiirkonna lepingus (edaspidi "EMP leping") ja assotsiatsioonilepingute protokollidega nähakse ette vastavate riikide osalemine ühenduse programmides. Muude kolmandate riikide osalust peaks olema võimalik, kui lepingud ja menetlused seda võimaldavad.

⁽⁶⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

- (18) Raamprogrammi ja eriprogramme tuleks nende kohandamiseks korrapäraselt kontrollida ja hinnata. Võimalusel tuleks hindamisaruannetes uurida soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist programmi tegevustes.
- (19) Samuti tuleks võtta asjakohaseid meetmeid, et vältida eeskirjade eiramist ja pettusi ning et nõuda tagasi kadumaläinud, valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendid vastavalt nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95 (Euroopa ühenduste finantshuve kaitse kohta) ⁽¹⁾, nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96 (mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest) ⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrusele (EÜ) nr 1073/1999 (Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta) ⁽³⁾.
- (20) Tööstus- ja teenindussektoris sõltub ettevõtjate kasv ja konkurentsivõime nende võimest kiiresti kohaneda muutustega, oskusest ära kasutada oma uuenduste potentsiaali ja arendada kõrgekvaliteedilisi tooteid. See väljakutse puudutab iga suurusega ettevõtjaid, eriti aga väiksemaid ettevõtjaid. Seetõttu on asjakohane algatada eriprogramm "Ettevõtjate ja uuendustegevuse programm".
- (21) Ühendus saab olla liikmesriikide jõupingutuste katalüsaatoriks ja koordinaatoriks. Ta võib toetada ja täiendada liikmesriikide saavutusi, eelkõige edendades riiklike ja piirkondlike kogemuste vahetust, määratledes ja levitades häid tavasid ja uuenduslikke ideid ning parandades ettevõtlust ja uuendustegevust toetavate üleeuroopaliste teenuste kättesaadavust, eriti VKEdele.
- (22) Komisjoni 28. jaanuari 2004. aasta teatise pealkirjaga "Tehnoloogiate toetamine säästvaks arenguks: Euroopa Liidu keskkonnatehnoloogia tegevuskava" kutsutakse ühenduse programme üles toetama keskkonnatehnoloogiate arengut ja rakendamist ning koondama rahastamisvahendeid keskkonnatehnoloogiasse tehtavate investeeringutega seotud riski jagamiseks.
- (23) Et toetada uuenduslike toodete ja teenuste Euroopa turu loomist on vaja, et liikmesriigid ja komisjon loomist uuenduslikele toodetele ja teenustele atraktiivsed tingimused, kaasa arvatud ennetava lähenemise kaudu riigihangetele, et aidata luua juhtturge, parandades samal ajal VKEde juurdepääsu ja avalike teenuste kvaliteeti, ning parema reguleerimise ja normide kaudu, mis põhinevad vajaduste
- varasel etteaimamisel. Komisjon peaks pakkuma juhiseid uuendustesõbralike riigihangete osas.
- (24) Tehnoloogilise uuendustegevuse osas tuleks VKEsid ergutada osalema kõrgtehnoloogia valdkondades nagu kosmos ja turvalisus ning arendama Galileo satelliitpositsioonimisüsteemi pakutavaid rakendusi.
- (25) Ökouuendus on mis tahes liiki uuendustegevus, mille eesmärk on märkimisväärselt ja näitlikult edendada jätkusuutlikku arengut, vähendades mõju keskkonnale või tagades loodusressursside, sealhulgas energia tõhusama ja vastutustundlikuma kasutamise. Ökouuendus on arenev mõiste ning raamprogramm peab seetõttu jätkuvalt reageerima edasistele muutustele. Ökouuenduse edendamiseks peaks raamprogrammi raames püüdma kaasa aidata keskkonnatehnoloogia tegevuskava rakendamisele.
- (26) Võttes arvesse keskkonnaprogrammi LIFE+ ("LIFE+") meetmeid, tuleks raamprogrammiga julgustada keskkonnatehnoloogiate rakendamist katse- ja turustamisprojektide kaudu, lähendades uuenduslike tehnoloogiate edukat tutvustamist ja nende turul kasutamist ning kaotades tõkkes nende turulepääsule ning edendades vabatahtlikke läheneviise näiteks keskkonnajuhtimise alal ning asjaomaste osaliste võrgustiku loomist. Raamprogrammiga tuleks toetada ettevõtete ökouuendusi projektide ja riskikapitalifondidesse tehtavate ühisinvesteeringute kaudu, kuid programmist ei peaks LIFE+ alusel rahastatavaid kulusid kahekordselt rahastatama.
- (27) VKEdele ettenähtud ühenduse turupõhised rahastamisvahendid täiendavad riikliku tasandi rahastamiskeeme ja lisavad neile mõju. Need võivad soodustada eelkõige erainvesteeringuid uute uuenduslike ettevõtete loomiseks ja toetada suure kasvupotentsiaaliga ettevõtteid laienemisetapis, et vähendada märkimisväärselt omakapitali puudujääki. Need võivad parandada olemasolevate VKEde juurdepääsu laenule, et toetada nende konkurentsivõimet ja kasvupotentsiaali.
- (28) Euroopa Investeeringufond (EIF) on VKEde riskikapitalile ja tagatisvahendite spetsialiseerunud ühenduse asutus. Ta pöörab erilist tähelepanu väikerahastamise, samuti käivitamisetaapi rahastamise toetamisele vastavalt turu nõudlusele ja parimatele tavadele. Ta aitab kaasa ühenduse eesmärkide saavutamisele, kaasa arvatud teadmispõhine ühiskond, uuendustegevus, majanduskasv, tööhõive ja ettevõtlusvaimu edendamine. EIF tagab ühenduse programmide haldamise vajaliku järjepidevuse ja on sellel alal saanud ulatuslikke kogemusi. EIFi tegevust VKEdele ettenähtud ühenduse

⁽¹⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

⁽³⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

rahastamisvahendite haldamisel komisjoni nimel on sõltumatute hindamiste tulemusel loetud heaks tavaks. EIF omab ka asjatundlikkust, et toetada uusi avaliku sektori ja erasektori partnerlusel põhinevaid liikmesriikide poolt algatatud meetmeid, mille eesmärk on kaasata kapitalitur-gudelt suure riskiteguriga investeringuid väikeste uuen-duslike ettevõtete jaoks.

(29) Finantskeskkonna eelseisvad muutused ja uued raamatupi-damisstandardid muudavad finantseerimisasutused riski suhtes tundlikumaks, viivad klassifitseerimiseni ja võivad vähemalt üleminekuperioodil raskendada VKEde võimalust saada laenu. Ettevõtluse ja uuendustegevuse programm peaks seega vastama VKEde muutuvatele rahastamisvaja-dustele, kaasa arvatud lähirahastamise vajadusele ja nende kohanemisele uue finantskeskkonnaga, vältides samal ajal turumoonutusi. Lisaks peaksid meetmed aitama kaasa finantsasutuste võimekuse tõstmisele uuendustegevusega seotud riski hindamiseks, et arendada tehnoloogia hinda-mist ja parandada VKEde suutlikkust turgude pakutavaid rahastamisvahendeid paremini kasutada.

(30) Ettevõtlust ja uuendustegevust toetavatel kõrgekvaliteedilisel teenustel on oluline osa selles, et tagada VKEdele juurdepääs teabele kaupade ja teenuste siseturu toimimise ja võimaluste kohta, samuti uuenduste, teadmiste ja tehnoloogia riikidevahelise ülekandmise osas. Nimetatud teenustel on oluline osa ka VKEde juurdepääsu lihtsustamisel nende suhtes kehtivaid ühenduse õigusakte ja vastuvõteta-vaid õigusakte käsitlevale teabele, et VKEd saaksid selleks kulutasuval viisil valmistuda ja kohanduda. Ettevõtetele ettenähtud olemasolevate Euroopa toetusvõrgustike, näiteks euroinfokeskuste ja innovatsiooni levikeskuste kaudu on omandatud märkimisväärseid kogemusi ja oskusi. Välis-hinnangutes on rõhutatud, et Euroopa ettevõtlust toetavate teenuste horisontaalset ulatust tuleks tugevdada, mis hõlmab ka koostöö optimeerimist olemasolevate teenistuste ja konsultatsioonipunktide vahel eesmärgiga luua koordine-fookeskus, et vältida kliendi jooksutamist ühe ukse tagant teise taha. See puudutab info levitamist ühenduse programmide kohta ja VKEde osalemise edendamist nendes programmides, eriti VKEde osalemist seitsmendas RTD raamprogrammis. Hinnangutes on samuti rõhutatud komisjoni ja VKEde koostöö hõlbustamise tähtsust.

(31) Ühendus peaks looma kindla analüütilise aluse, et toetada poliitiliste otsuste tegemist VKEde, ettevõtluse, uuendus-tegevuse ja tööstussektori konkurentsivõime valdkonnas. Selline alus peaks andma lisandväärtust nendes valdkonda-des riigi tasandil kättesaadavale teabele. Ühendus peaks hoolitsema tööstus- ja teenindussektori konkurentsistratee-gia ühise arendamise eest, samuti heade tavade edendamise eest seoses ettevõtluskeskkonna ja -kultuuriga, kaasa arvatud oskused, ettevõtjate sotsiaalne vastutus ning

võrdsed võimalused meestele ja naistele, ja toetama muu hulgas hariduse ja jätkukoolituse kaudu ning nii koolis kui kõrgkoolis noorte ettevõtjate juurdekasvu.

(32) 20. ja 21. märtsil 2003 Brüsselis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu seadis esikohale uuendustegevuse ja ettevõtluse ning rõhutas, et Euroopa peab ideede elluviimiseks rohkem tegema. Nõuti jätkuvaid meetmeid, et luua tingimused ettevõtjate uuendustegevusele. Lineaarne uuendusmudel, mis eeldab, et teadustöö viib otse uuendusteni, on osutunud ebapiisavaks, et selgitada uuendustegevuse tulemusi ja kujundada asjakohast uuenduspoliitikat. Tunnistades, et ettevõtjad on uuendustegevuse mootoriks, peaks ettevõtjate uuendustegevuse toetamisele suunatud rahastamine ja valmistumine uuenduste turuleviimiseks, samuti uuendus-tegevuse juhtimine ja kultuur kuuluma seepärast ettevõtluse ja uuendustegevuse programmi alla. See peaks aitama tagada, et uuendustegevus edendab konkurentsivõimet ning et seda rakendatakse praktilises äritegevuses. 25. ja 26. märtsil 2004 Brüsselis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu lisas, et keskkonnasäästlikud tehnoloogiad on olulised, et kasutada täielikult ära ettevõtjate ja keskkonna vahelist vastasmõju. Ökouuenduste edendamine, mis hõlmab uuenduslikke keskkonnasäästlikke tehnoloogiaid, võib aidata neist täit kasu saada.

(33) Teadmiste edastamise ja saamise turg on sageli läbi-paistmatu ning nii puudulik teave kui kontaktide puudu-mine tekitavad turutõrkeid. Ettevõtjatel on ka raskusi selliste tehnoloogiate integreerimisega, mis ei kuulu nende tavapä-rasesse tegevusvaldkonda, ja uut tüüpi oskuste omandami-sega. Uuendustegevusega seotud finantsrisk võib olla kõrge, sellest saadav kasu võib arenguprobleemide tõttu hilineda ning maksud ei pruugi edu ja ebaedu seisukohast olla neutraalsed. Puudu võib olla ka vajalikest oskustest võimalusi ära kasutada. Instituutsioonilised või õiguslikud takistused võivad põhjustada uute turgude tekke hilinemise või takistada nende teket ja neile juurdepääsu. Pank-rotiseadused võivad ettevõtlusriski võtmist läbikukkumis-hirmu tõttu tugevalt pärssida. Lisaks võivad majandusolud määrata, kas uuendustegevus toimub või mitte. Ettevõtlust, konkurentsivõimet ja uuendustegevust soodustava ärikesk-konna arendamine peaks hõlmama ettevõtluse ja uuendus-tegevusega seotud majandus- ja haldusreformi tõhustamist, mis on eelkõige suunatud konkurentsivõime suurendami-sele, VKEde halduskoormuse vähendamisele ning ettevõtlu-sele ja ettevõtete loomisele, ümberpaigutamisele, kasvule ja uuendustegevusele parema regulatiivse keskkonna loomi-sele.

(34) Tõkked uuenduslike tehnoloogiate turulepääsul on eriti olulised keskkonnatehnoloogiate puhul. Sageli ei kajasta turuhinnad täielikult toote või teenuse keskkonnakulusid. Turuhinnas mittekajastatud kulud kannab ühiskond tervi-

kuna, mitte keskkonnasaaste tekitaja. See turuprobleem ja ühenduse huvi säilitada loodusvarasid, vältida keskkonnasaastet ja kaitsta keskkonda majanduslikult efektiivsemalt õigustab ökouuenduste toetamist.

- (35) Ühenduse uuendusosalaste meetmetega toetatakse liikmesriikide ja nende piirkondade uuendusosalase poliitika arendamist ning edendatakse riikliku, piirkondliku ja Euroopa uuendusosalase poliitika ja toetustegevuste koostoime kasutamist. Ühendus saab hõlbustada riikidevahelist vahetust, vastastikust õppimist ja koostöövõrkude loomist ja soodustada uuendusosalast koostööd. Huvirühmade võrgustike loomine on oluline eeldus uuendusteks vajalike teadmiste ja ideede edasiandmiseks.
- (36) Nõukogu resolutsiooniga, mida toetas 9. detsembril 2004 Brüsseli telekommunikatsiooni nõukogu, pannakse alus uuele infoühiskonna algatusele, et suurendada infoühiskonna panust Euroopa arengusse. Komisjon teeb oma eelnimetatud 2. veebruari 2005. aasta teatise ettepaneku suunata jõupingutused "tugevamale ja kestmale kasvule ning rohkemate ja paremate töökohtade loomisele". See rõhutab info- ja sidetehnoloogia kasutuselevõtmist nii erakui ka avalikus sektoris kui olulist tegurit Euroopa uuendustegevuse tulemuste ja konkurentsivõime parandamisel. Seetõttu tuleks kehtestada eriprogramm "Info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogramm".
- (37) Info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogrammi meetmed peaksid samuti kaasa aitama i2010-strateegia eesmärkide saavutamisele, võttes samas arvesse ühenduse muid info- ja sidetehnoloogia valdkonna programme, et vältida tegevuste kattumist.
- (38) Info- ja sidetehnoloogia moodustab teadmispõhise majanduse nurgakivi. Nende arvele võib kanda umbes poole kaasaegse majanduse tootlikkuse kasvust ja need pakuvad unikaalseid lahendusi vastamaks tähtsatele ühiskondlikele väljakutsetele. Avaliku sektori teenuste ja üldises huvides olevate teenuste parandamine peab toimuma tihedas koostöös ühenduse asjakohaste poliitikatega, näiteks rahvatervise, hariduse ja koolituse, keskkonna, transpordi ja siseturu arengu ja konkurentsi valdkondades.
- (39) Uuenduslikul side- ja infotehnoloogial põhinevate lahenduste rakendamist ja tõhusat kasutamist tuleks toetada, eriti mis üldist huvi pakkuvate valdkondade teenuste puhul, kaasa arvatud ebasoodsas olukorras olevate elanikkonnarühmade, nagu puuetega või vanemate inimeste elukvaliteedi tõstmiseks. Ühenduse toetus peaks samuti hõlbustama infoühiskonna arengule suunatud meetmete koordineerimist ja rakendamist kõikides liikmesriikides.
- (40) Programmi e-TEN (üleeuroopaline telekommunikatsiooni-võrk) vahetavahingus soovatakse kasutada nõudlusest lähtuvat lähenemisviisi ühenduse sekkumisel projektidesse, mis toetavad üleeuroopalisi teenuseid üldist huvi pakkuvates valdkondades.
- (41) E-valitsust ja e-tervishoidu käsitlevad komisjoni teatiseid ja seonduvad nõukogu järeldused kutsuvad üles tegema rohkem jõupingutusi uuendustegevuse, heade tavade vahetuse ja koostöövõime osas ning väljendavad vajadust tugevdada seonduvate ühenduse programmide koostoimet. Koostalitlusvõime on väga tähtis infoühiskonna arengu seisukohalt.
- (42) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 1996. aasta direktiiviga 96/9/EÜ (andmebaaside õiguskaitsese kohta),⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiiviga 2001/29/EÜ (autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas)⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiiviga 2003/98/EÜ (avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta)⁽³⁾ on loodud õigusraamistik digitaalse infosisuga seotud probleemidega toimetulekuks infoühiskonnas.
- (43) Liikmesriikide erinevad tavad põhjustavad jätkuvalt tehnilisi probleeme, mis takistavad liidus igakülgselt juurdepääsu avaliku sektori teabele ja selle taaskasutamist.
- (44) Digitaalset infosisu käsitlevad ühenduse meetmete puhul peaks arvestama ühenduse mitmekeelse ja -kultuurilise keskkonnaga.
- (45) Loodusvarade hulka, mille ettenägelik ja ratsionaalne kasutamine on sätestatud asutamislepingu artiklis 174, kuuluvad peale taastuvate energiaallikate ka niisugused olulised energiaallikad nagu nafta, maagaas ja tahked kütused, mis on aga põhilised süsinikdioksiidiheite tekitajad.
- (46) Komisjoni rohelises raamatus pealkirjaga "Euroopa energia-varustuse kindluse strateegia" märgiti, et liit on langemas järjest suuremasse sõltuvusse liiduvälistest energiaallikatest ning see sõltuvus võib järgmise 20–30 aasta jooksul kasvada 70 %ni. Seega rõhutati vajadust tasakaalustada pakkumispõhist poliitikat selgete nõudluspõhist poliitikat edendavate meetmete abil ja nõuti paremini korraldatud ja keskkonnasõbralikumalt tarbimist, eriti transpordi- ja ehitussektoris. Samuti nõuti uute ja taastuvate energiaallikate arendamise eelistamist, et reageerida globaalsele soojenemisele ning saavutada varasemate tegevuskavade ja resolutsioonidega püstitatud eesmärgid, et 2010. aastal moodustaks taastuvatest energiaallikatest toodetud energia 12 % ühendusesisesest energia kogutarbimisest.

⁽¹⁾ EÜT L 77, 27.3.1996, lk 20.

⁽²⁾ EÜT L 167, 22.6.2001, lk 10.

⁽³⁾ ELT L 345, 31.12.2003, lk 90.

- (47) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. septembri 2001. aasta direktiivis 2001/77/EÜ (taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia kasutamise edendamise kohta elektrienergia siseturul) ⁽¹⁾ nõutakse liikmesriikidelt siseriiklike soovituslike eesmärkide seadmist, mis vastaksid ühenduse üldisele soovituslikule eesmärgile (12 % siseriiklikust energia kogutarbimisest aastaks 2010) ja eelkõige taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia soovituslikule 22,1 % osakaalule ühenduse elektri kogutarbimisest aastaks 2010. Komisjoni 26. mai 2004. aasta teatise pealkirjaga "Taastuva energia osa ELis" hoiatati, et eesmärk viia 2010. aastaks taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal 12 %ni ühendusesisesest energia kogutarbimisest, ei ole saavutatav ilma märkimisväärsete lisameetmeteta.
- (48) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiiviga 2002/91/EÜ (ehitiste energiatõhususe kohta) ⁽²⁾ kohustatakse liikmesriike rakendama uute ja olemasolevate ehitiste puhul energiatõhususe miinimumnõudeid, tagama ehitiste energiatõhususe sertifitseerimise ning ehitistes olevate kuumaveekatelde ja kliimaseadmete korrapärase ülevaatuse.
- (49) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. mai 2003. aasta direktiivi 2003/30/EÜ (millega edendatakse biokütuste ja muude taastuvkütuste kasutamist transpordisektoris) ⁽³⁾ kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et nende turgudele viiakse miinimumosa biokütustest ja muudest taastuvkütustest.
- (50) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta direktiiviga 2004/8/EÜ (soojus- ja elektrienergia koostootmise stimuleerimiseks siseturu kasuliku soojuse nõudluse alusel ja direktiivi 92/42/EMÜ muutmiseks) ⁽⁴⁾ kohustatakse liikmesriike analüüsima oma potentsiaali suure tõhususega koostootmiseks ja looma toetuskavasid, mis kajastavad olemasolevat riiklikku potentsiaali.
- (51) Selleks et hõlbustada kõnealuste ühenduse meetmete rakendamist, suurendada taastuvate energiaallikate turuosa ja parandada energiatõhusust, on vaja ühenduse tasandil käivitada konkreetsed edendusprogrammid, et luua tingimused üleminekuks säästvale energiasüsteemidele, eelkõige taastuvatest energiaallikatest pärineva energia tootmiseks ja tarbimiseks ettenähtud seadmete standardimise toetamiseks, tehnoloogia kasutamise suurendamiseks ja nõudlusega seotud juhtimist käsitlevate heade tavade levitamiseks. Sama kehtib ka ühenduse meetmete puhul, mis on seotud elektri-, elektroonika-, kontori- ja sideseadmete energiatõhususe märgistamise ning valgustus-, kütte- ja kliimaseadmete standardimisega. Seetõttu tuleks algatada programm "Arukas energeetika – Euroopa".
- (52) Programm "Arukas energeetika – Euroopa" peaks aitama kaasa energeetika mitmekesistamise ja varustuskindluse parandamise üldeesmärkide saavutamisele ning ettevõtjate, eriti VKEde, konkurentsivõime suurendamisele liidus, kaitstes samal ajal keskkonda ning täites rahvusvahelisi kohustusi selles valdkonnas. Energiatõhususe parandamise meetmed selles eriprogrammis peaksid samuti keskenduma tootmisprotsesside tehnoloogilisele täiustamisele ning pakuma tõhususe kasvu transpordiloogetika parandamise kaudu.
- (53) Et kehtestatud strateegia mõju säästva energeetika toetamisel oleks täielik, peab ühendus jätkuvalt toetama selle valdkonna poliitika arengut ja teostamist ning kõrvaldama mittetehnilised takistused edenduskampaaniate abil, toetades ühtlasi eelkõige investeeringute kiirendamist ja uenduslike tehnoloogiate turuleviimist kogu ühenduses.
- (54) Taastuvad energiaallikad ja energiatõhusus on lisaks keskkonnahoidlikkusele ka ühenduse kiiremini kasvavad tööstusharud, luues uusi ja tuleviku seisukohalt olulisi töökohti. Euroopa taastuval energial põhinev tööstus on maailmas juhtival kohal taastuvatest energiaallikatest saadava elektri tootmistehnoloogiate arengus. Need tehnoloogiad tugevdavad majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ning vähendavad ressursside kasutamist.
- (55) Otsus nr 1230/2003/EÜ kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2006.
- (56) Otsusega nr 1230/2003/EÜ kehtestatud neljast erivaldkonnast kolme tuleks käesoleva raamprogrammi alusel jätkata: i) energiatõhususe ja energia ratsionaalse kasutamise edendamist (SAVE); ii) uute ja taastuvate energiaallikate edendamist (ALTENER); ja iii) energiatõhususe ning uute ja taastuvate energiaallikate kasutamise edendamist transpordis (STEER).
- (57) Otsusega nr 1230/2003/EÜ kehtestatud programmi rahvusvaheline mõõde (COOPENER) peaks jätkuma uute ühenduse välisabivahendite raames keskkonna ja loodusressursside, sh energia, säästva majandamise temaatilise programmi osana. Siiski peaks olema tihes seos temaatilise programmi asjaomase osa ja programmi "Arukas energeetika – Euroopa" vahel, et aidata VKEde kasutada ära potentsiaalseid aruka energeetika turge väljaspool Euroopat.

⁽¹⁾ EÜT L 283, 27.10.2001, lk 33. Direktiivi on muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

⁽²⁾ ELT L 1, 4.1.2003, lk 65.

⁽³⁾ ELT L 123, 17.5.2003, lk 42.

⁽⁴⁾ ELT L 52, 21.2.2004, lk 50.

- (58) Vastavalt hea valitsemistava ja parema õigusliku reguleerimise põhimõtetele on komisjon teinud sõltumatutele ekspertidele ülesandeks anda eelhindang ühenduse uuendatud mitmeaastasele energeetikaalasele programmile, mis peab jätkama 31. detsembrini 2006 kestvat programmi "Arukas energeetika – Euroopa". Ekspertidid jõudsid oma hinnangus järeldusele, et on vaja tagada programmi "Arukas energeetika – Euroopa" jätkumine pärast 2006. aastat ning muuta see veelgi laiahaardelisemaks ja ambitsioonikamaks. See programm tuleks kehtestada samuti Euroopa tugevuse ja pädevuse edasise parandamise eesmärgil säästvate energeiatehnoloogiate ja nende rakendamise valdkonnas.
- (59) Arvesse tuleks võtta vajadust saavutada raamprogrammi rakendamise kasutajasõbralikkus ja sellega seotud haldusmenetluse lihtsustamine. Komisjon peaks avaldama kasutusjuhendi, millega kehtestatakse selged, lihtsad ja läbipaistvad üldpõhimõtted toetusesaajate osalemisele raamprogrammis, ning seda laialdaselt levitada. Eelkõige peaks see hõlbustama VKEdes osalemist. Kasutusjuhendis tuleks kirjeldada toetusesaajate õigusi ja kohustusi; rahandussätteid, näiteks abikõlblikke kulusid ja toetuste määrasid; halduseeskirju ja -menetlust reguleerivaid põhimõtteid, eelkõige kasutajasõbralikke taotlemismenetlusi, kus rakendatakse vajadusel kaheetapilist taotlemismenetlust tingimusega, et selline menetlus ei pikenda ajavahemikku hindamise ning lepingu allkirjastamise vahel; projekti tulemuste kasutamise ja levitamise eeskirju; ettepanekute hindamis-, valiku- ja otsuse tegemise põhimõtteid.
- (60) Kulude-tulude analüüsi alusel võib komisjon kasutada raamprogrammi rakendamiseks uut või olemasolevat täitevasutust, nagu on osutatud nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määruses (EÜ) nr 58/2003, millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded ⁽¹⁾.
- (61) Raamprogrammiga tuleks toetada ka tagasisidet Euroopa uuendustegevuse poliitika tulevaste struktuuride ja vajaduste kohta.
- (62) Kuna käesoleva otsuse eesmärke, mis on seotud ühenduse konkurentsivõime ja uuendustegevuse parandamiseks võetavate meetmetega, ei suuda üksikud liikmesriigid piisavalt saavutada, sest selleks on vaja mitmepoolseid partnerlusuhteid, riikidevahelist liikuvust ja kogu ühendust hõlmavat teabevahetust, ning neid on vajalike meetmete olemuse ja toime tõttu parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuspõhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (63) Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽²⁾.
- (64) Arvestades eriprogrammide teemade laadi, peaks komisjoni iga eriprogrammi rakendamisel abistama eraldi komitee. Need komiteed kohtuvad perioodiliselt samal ajal, mis võimaldab ühisistungeid ettevõtluse ja uuendustegevuse programmi korralduskomitee poolt koos komisjoniga määratletud horisontaalse või ühise tähtsusega küsimuste arutamiseks.
- (65) Raamprogrammi elementide vahelise sidususe ja selle tõhususe suurendamise huvides peaks komisjoni nõustama konkurentsivõime ja uuendustegevuse strateegiline nõuandekomitee.
- (66) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2005. aasta otsusega nr 456/2005/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse mitmeaastane tegevuskava digitaalse infosisu juurdepääsetavuse, kasulikkuse ja kasutatavuse suurendamiseks Euroopas ⁽³⁾, kehtestatakse mitmeaastane programm nimega "eContentplus". Kõnealusel otsuse kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2008. Pärast seda kuupäeva tuleks digitaalse infosisu kättesaadavuse, kasutatavuse ja kasutamise edendamiseks ettenähtud meetmeid jätkata käesoleva otsusega sätestatud info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogrammi raames.
- (67) Otsuses 96/413/EÜ sätestatud meetmed tuleks hõlmata ettevõtluse ja uuendustegevuse programmi. Otsus 96/413/EÜ tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

I PEATÜKK

Konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm

Artikkel 1

Algamine

1. Käesolevaga algatatakse konkurentsivõime tõstmiseks ja uuendustegevuse edendamiseks ajavahemikul 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013 ühenduse meetmete raamprogramm (edaspidi "raamprogramm"), milles pööratakse erilist tähelepanu VKEdes vajadustele.

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

⁽³⁾ ELT L 79, 24.3.2005, lk 1.

⁽¹⁾ EÜT L 11, 16.1.2003, lk 1.

2. Raamprogramm aitab kaasa ühenduse konkurents- ja uuendusvõime tõstmisele arenenud teadmisteühiskonnana, mida iseloomustavad tugeval majanduskasvul põhinev säästev areng ja väga konkurentsivõimeline sotsiaalne turumajandus koos keskonna kvaliteedi tõstmise ja kõrgetasemelise kaitsega.

3. Raamprogramm ei hõlma teadusuuringute ja tehnoloogia arendamise alast ning tutvustamistegevust, mis toimub asutamislepingu artikli 166 alusel. See programm aitab kaasa teadusuuringute ja uuendustegevuse lähendamisele ning edendab kõiki uuendustegevuse liike.

Artikkel 2

Eesmärgid

1. Raamprogrammil on järgmised eesmärgid:

- a) tõsta ettevõtjate, eelkõige VKEde konkurentsivõimet;
- b) edendada kõiki uuendustegevuse liike, sh ökouuendusi;
- c) kiirendada säästva, konkurentsivõimelise, uuendusliku ja laiahaardelise infoühiskonna arenemist;
- d) edendada energiatõhusust ning uute ja taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu kõigis sektorites, sealhulgas transpordis.

2. Raamprogrammi eesmärkide saavutamiseks viiakse ellu järgmised, II jaotises kirjeldatud eriprogrammid (edaspidi "eriprogrammid"):

- a) ettevõtluse ja uuendustegevuse programm;
- b) info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogramm;
- c) programm "Arukas energeetika – Euroopa".

Artikkel 3

Eelarve

1. Raamprogrammi eluviimiseks ettenähtud finantspakett on 3 621 300 000 eurot.

2. Eelarve suunav jaotus eriprogrammidele on esitatud I lisas.

3. Eelarvepädevad institutsioonid kinnitavad iga-aastased assigneeringud finantsraamistiku piires.

Artikkel 4

Kolmandate riikide osalemine

Raamprogrammis võivad osaleda:

- a) Euroopa Majanduspiirkonda (EMP) kuuluvad Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) riigid vastavalt EMP lepingus sätestatud tingimustele;
- b) ühinemiseelse strateegia põhjal abi saavad läbirääkija- ja kandidaatriigid vastavalt üldpõhimõtetele ja -tingimustele, mis reguleerivad nende riikide osalemist ühenduse programmides, mis on käivitatud asjaomaste raamkokkulepete ja assotsiatsiooninõukogu otsustega;
- c) Lääne-Balkani riigid vastavalt sätetele, mis määratakse koos nende riikidega kindlaks pärast raamkokkulepete sõlmimist nende osalemise kohta ühenduse programmides;
- d) muud kolmandad riigid, kui see on lubatud kokkulepete ja korraga.

II PEATÜKK

Raamprogrammi rakendamine

Artikkel 5

Iga-aastased tööprogrammid

1. Komisjon võtab eriprogrammide jaoks vastu iga-aastased tööprogrammid artikli 46 lõikes 2 osutatud korras, võttes arvesse, et neid on eelkõige pärast vahehindamist vaja kohendada vastavalt edaspidistele arengutele.

Komisjon tagab iga-aastaste tööprogrammide rakendamise ning teavitab Euroopa Parlamenti nende ettevalmistamisest ja rakendamise põhjalikult ja viivitamata.

2. Iga-aastaste tööprogrammide parandused, mis käsitlevad eelarvelisi assigneeringuid üle 1 miljoni euro, võetakse vastu artikli 46 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 6

Raamprogrammi ühised rakendusmeetmed

1. II jaotise I peatüki teises jaos, II peatüki teises jaos ja III peatüki teises jaos osutatud vahendid moodustavad raamprogrammi ühised töövahendid. Neid võib samuti kasutada iga eriprogrammi eesmärkide täitmiseks asjakohase iga-aastase tööprogrammi kohaselt. Vahendite põhjalik nimekiri tuuakse üksikasjalikult välja artiklis 47 viidatud kasutusjuhendis.

2. Toetuste andmine toimub täielikult riigiabi käsitlevate ühenduse eeskirjade ja sellekohaste õigusaktide alusel. Kohaldatakse ühenduse eeskirju avalikkuse teabele juurdepääsu kohta. Võetakse arvesse läbipaistvuse ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise põhimõtteid.

Artikkel 7

Tehniline abi

Käesoleva otsusega kehtestatud finantspaketi võib katta ka käesoleva otsuse tulemuslikuks ja tõhusaks rakendamiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks otseselt vajalikke kulutusi, mis on seotud ettevalmistava tegevuse, järelevalve, kontrolli, auditeerimise ja hindamisega.

Selline tegevus võib eelkõige hõlmata uurimusi, koosolekuid, teavitamist, trükiste avaldamist, kulutusi informaatikavahenditele, -süsteemidele ja -võrkudele teabe vahetamiseks ja töötlemiseks ning mis tahes muid kulutusi tehnilisele, teaduslikule, haldus- ja ekspertabile, mida komisjonil võib selle otsuse rakendamiseks vaja minna.

Artikkel 8

Järelevalve ja hindamine

1. Komisjon kontrollib regulaarselt raamprogrammi ja selle eriprogrammide rakendamist. Samuti uurib ta koostoimet raamprogrammi sees ja muude täiendavate ühenduse programmidega ja võimalusel koostoimet liidu kaasrahastatavate riiklike programmidega. Võimalusel uurib ta soolist mõõdet ja mitte-diskrimineerimise põhimõtte austamist programmi tegevustes.

Komisjon koostab raamprogrammi ja iga eriprogrammi kohta rakendamise aastaaruande, milles tuuakse välja tema poolt toetatud tegevused ja selleks eraldatud vahendid ning tulemused ja võimalusel mõju. Lisaks on "Ettevõtluse ja uuendustegevuse programmi" aastaaruandes selgelt määratletud ökouuenduslikud tegevused.

2. Nähakse ette raamprogrammi ja selle eriprogrammide rakendamise vahe- ja lõpphindamine. Nimetatud hindamiste raames hinnatakse asjakohasust, järjepidevust, sünergiaid, tulemuslikkust, tõhusust, säästvust, kasulikkust, ning kui võimalik ja asjakohane, siis ka rahaliste vahendite jaotamist sektorite vahel. Lõpphindamisel hinnatakse lisaks seda, mil määral on saavutatud kogu raamprogrammi ja iga selle eriprogrammi eesmärgid.

Nii vahe- kui lõpphindamiste käigus võetakse kasutusele sobivad meetodid, et hinnata raamprogrammi ja iga eriprogrammi mõju nende eesmärkide, sealhulgas konkurentsivõime, uuendustegevuse, ettevõtluse, tootlikkuse kasvu, tööhõive ja keskkonnaga seotud eesmärkide saavutamise osas.

Hindamistes hinnatakse võrgustikku kuuluvate partnerite poolt pakutavate artikli 21 lõikes 2 osutatud teenuste kvaliteeti. Vahehindamine võib hõlmata ka eelmiste programmide järelehindamist.

3. Eriprogrammide vahe- ja lõpphindamiste tulemused ja vajalikud eelarvelised assigneeringud lülitatakse vastavatesse iga-aastastesse tööprogrammidesse.

Iga-aastastes tööprogrammides määratakse igale erimeetmele kindlaks mõõdetavad eesmärgid ning töötatakse välja asjakohased hindamiskriteeriumid ning kvantitatiivsed ja kvalitatiivsed näitajad, millega mõõdetakse selliste tulemusteni jõudmise tõhusust, mis aitavad saavutada kogu raamprogrammi ja asjakohaste eriprogrammide eesmäärke.

Raamprogrammi vahe- ja lõpphindamine ning vajalikud eelarvelised assigneeringud lülitatakse "Ettevõtluse ja uuendustegevuse programmi" iga-aastasessse tööprogrammi.

4. Raamprogrammi vahehindamine lõpetatakse 31. detsembriks 2009 ja lõpphindamine 31. detsembriks 2011.

Eriprogrammide vahe- ja lõpphindamised korraldatakse nii, et nende tulemusi saaks arvesse võtta raamprogrammi vahe- ja lõpphindamisel.

5. Komisjon edastab rakendamise aastaaruanded ning raamprogrammi ja selle eriprogrammide vahe- ja lõpphindamiste tulemused Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

Artikkel 9

Euroopa ühenduste finantshuve kaitse

1. Komisjon tagab, et käesoleva otsuse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse ühenduse finantshuve, kohaldades pettust, korruptsiooni ja muid ebaseaduslikke tegevusi ennetavaid meetmeid, tõhusat kontrolli ja alusetult makstud summade sissenõudmist ning eeskirjade eiramise korral tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi vastavalt määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95, määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ja määrusele (EÜ) nr 1073/1999.

2. Käesoleva otsuse alusel rahastatava ühenduse tegevuse puhul kohaldatakse määrust (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ja määrust (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ühenduse mis tahes õigusnormi, sh ka raamprogrammiga ettenähtud lepingulise kohustuse rikkumisel, mis tuleneb ettevõtja tegevusest või tegematajätmisest ja mis põhjendamatu kuluartikli tõttu kahjustab või võib kahjustada Euroopa Liidu üldeelarvet või mõnda selle hallatavat eelarvet.

3. Kõigi käesoleva otsuse rakendusmeetmete puhul nähakse eelkõige ette nende järelevalve ja finantskontroll komisjoni või

tema volitatud esindaja poolt ning Euroopa Kontrollikoja tehtud auditeerimiste abil, mis vajadusel tehakse kohapeal.

II JAOTIS

ERIPROGRAMMID

I PEATÜKK

Ettevõtluse ja uuendustegevuse programm

1. jagu

Eesmärgid ja tegevusvaldkonnad

Artikkel 10

Algamine ja eesmärgid

1. Käesolevaga algatatakse ettevõtluse ja uuendustegevuse programm ettevõtjate, eelkõige VKEde, ettevõtluse, uuendustegevuse, sealhulgas ökouuenduste, ja tööstuse konkurentsivõime toetamiseks.

2. Ettevõtluse ja uuendustegevuse programmis nähakse ette meetmed, et toetada, parandada, soodustada ja edendada järgmist:

- juurdepääs rahalistele vahenditele, et toetada asutamisel olevaid ja arenevaid VKEsid ning investeerida uuendustegevusse;
- soodsa keskkonna loomine VKEde koostööks eelkõige piiriülese koostöö valdkonnas;
- igat liiki uuendustegevus ettevõtjate poolt;
- ökouuendused;
- ettevõtlikkus ja innovatsioonikultuur;
- ettevõtlusele ja uuendustegevusele suunatud majandus- ja haldusreform.

Artikkel 11

Juurdepääs rahalistele vahenditele asutamisel olevate ja arenevate VKEde toetamiseks

Meetmed asutamisel olevate ja arenevate VKEde ning uuendustegevuse, sh ökouuenduste rahastamiseks võivad hõlmata järgmist:

- riskikapitalifondidesse ja investorite võrgu arendatavatesse investeerimisvahenditesse tehtavate investeeringute mahu suurendamine;
- välisfinantseeringute hankimine VKEde jaoks laenuvahendite varal toimuva rahastamise vahenditesse;

- VKEde finantskeskkonna ja investeerimisvalmiduse parandamine.

Artikkel 12

VKEde koostöö

VKEde koostööga seotud meetmed võivad hõlmata järgmist:

- VKEsid toetavate teenuste edendamine;
- VKEde piiriülest koostööd teiste ettevõtjate ja teiste uuendustegevuses osalejatega abistavate ja julgustavate meetmete toetamine, sealhulgas VKEde kaasamine Euroopa ja rahvusvahelisse standardimistevõttesse;
- ettevõtjate rahvusvahelise koostöö edendamine ja hõlbustamine, sealhulgas piirkondlikul tasandil ning ka VKEde võrgustike kaudu, eesmärgiga kooskõlastada ja arendada nende majandus- ja tööstustegevust.

Artikkel 13

Uuendustegevus

Uuendustegevusega seotud meetmed võivad hõlmata järgmist:

- valdkonnakohase uuendustegevuse, -keskmete, -võrkude, avaliku sektori ja erasektori uuendusala partnerluse ja asjakohaste rahvusvaheliste organisatsioonidega toimuva koostöö ning uuendustegevuse juhtimise edendamine;
- riiklike ja piirkondlike ettevõtlusuuendusprogrammide toetamine;
- uuenduslike tehnoloogiate ja kontseptsioonide praktilise kasutuselevõtu ning olemasolevate tehnoloogiate ja kontseptsioonide uuendusliku rakendamise toetamine;
- riikidevahelise teadmiste ja tehnoloogia edasiandmisega seotud teenuste ning intellektuaalse ja tööstusomandi kaitse ja haldamise toetamine;
- uut tüüpi uuendusala teenuste arendamine ja katsetamine;
- tehnoloogia ja teadmiste edendamine andmete arhiveerimise ja edastamise kaudu.

Artikkel 14

Ökouuendustegevus

Ökouuendustegevusega seotud meetmed võivad hõlmata järgmist:

- keskkonnatehnoloogiate praktilise kasutuselevõtu ja ökouuendustegevuse toetamine;

- b) ühisinvesteeringute tegemine riskikapitalifondidesse, mis pakuvad omakapitali muuhulgas ka ökouuendusse investeerivatele ettevõtjatele II lisas sätestatud korras;
- c) ökouuendusvõrkude ja -klastrite, avaliku sektori ja erasektori ökouuendusala partnerluse edendamine ning ökouuendusi hõlbustavate ja soodustavate uuenduslike ettevõtlusteenuste arendamine;
- d) uute ja ühtsete ökouuendustele suunatud lähenemisviiside edendamine sellistes valdkondades nagu keskkonnajuhtimine ja toodete, protsesside ja teenuste keskkonnasõbralikkus, võttes arvesse kogu nende elutsüklit.

Artikkel 15

Ettevõtlus ja innovatsioonikultuur

Ettevõtlikkuse ja innovatsioonikultuuriga seotud meetmed võivad hõlmata järgmist:

- a) ettevõtlusvaimu, -oskuste ja -kultuuri edendamine ning ettevõtlusega seotud riski ja kasu tasakaalustamine, eelkõige naiste ja noorte jaoks;
- b) uuendustegevust, ettevõtjate arengut ja kasvu soodustava ärikeskkonna edendamine;
- c) poliitiliste meetmete väljatöötamise ja osalejate, sh riiklike ja piirkondlike programmide juhtide vahelise riikidevahelise koostöö toetamine, eelkõige eesmärgiga edendada programmide ja meetmete VKE-sõbralikkust;
- d) ettevõtete asutamise ja ülemineku soodustamine.

Artikkel 16

Ettevõtlusele ja uuendustegevusele suunatud majandus- ja haldusreform

Ettevõtluse ja uuendustegevusega seotud majandus- ja haldusreformi meetmed võivad hõlmata järgmist:

- a) andmete kogumine, saavutatu analüüsimine ja jälgimine, poliitikasuundade arendamine ja kooskõlastamine;
- b) tööstus- ja teenindussektori konkurentsivõime tõstmise strateegia määratlemisele ja edendamisele kaasaitamine;
- c) üksikeiselt õppimise toetamine riiklikes, piirkondlikes ja kohalikes haldusasutustes, et saavutada paremaid tulemusi.

2. jagu

Rakendamine

Artikkel 17

VKEdele ettenähtud ühenduse rahastamisvahendid

1. Ühenduse rahastamisvahendeid kasutatakse selleks, et hõlbustada VKEde rahastamist nende elutsükli teatud etappides:

asutamine, käivitamine, laiendamine ja äritegevuse ülekandmine. VKEde investeeringud sellistesse valdkondadesse nagu tehnoloogia areng, uuendustegevus, sealhulgas ökouuendused ja tehnosiire, samuti nende äritegevuse piiriülene laiendamine, lisatakse asjakohaste rahastamisvahendite rakendusala.

2. Lõikes 1 osutatud vahendid on järgmised:

- a) suure kasvupotentsiaaliga ja uuenduslike VKEde süsteem (GIF);
  - b) VKEde tagatissüsteem (SMEG);
  - c) suutlikkuse arendamise kava (CBS).
3. Nende rahastamisvahendite rakendamise tingimused on esitatud II lisas.

Artikkel 18

Suure kasvupotentsiaaliga ja uuenduslike VKEde süsteem (GIF)

1. GIFi haldab komisjoni nimel Euroopa Investeeringufond (EIF).

GIF täidab järgmisi ülesandeid:

- a) aitab üleeuroopalise riskikapitali turu parandamise eesmärgil asutada ja rahastada VKEsid ning vähendada omakapitali ja riskikapitali puudujääke, mis takistab VKEdel kasutada oma kasvupotentsiaali;
  - b) toetab suure kasvupotentsiaaliga uuenduslike VKEsid, eriti neid, mis tegutsevad uurimis-, arendus- vm uuendustegevuse valdkonnas.
2. GIF koosneb järgmisest kahest osast:
- esimene osa, "GIF1", katab asutamise- ja käivitamisetapi investeeringuid. Selles osas investeeritakse spetsialiseeritud riskikapitalifondidesse, nagu esmaetapi fondid, piirkondlikud fondid, konkreetsetele sektoritele, tehnoloogiatele või teadusuuringute ja tehnoloogia arendusele suunatud fondid ning äriinkubaatoritega seotud fondid, mis omakorda annavad kapitali VKEdele. GIF1 võib osaleda ka investeerimisel investorite võrgu arendatavatesse fondidesse ja investeerimisvahenditesse,

— teine osa, "GIF2", katab laienemisetapi investeeringuid ja investeerib spetsialiseeritud riskikapitalifondidesse, mis

omakorda annavad kvaasikapitali või omakapitali suure kasvupotentsiaaliga uuenduslikele VKEdele nende laienemisetapis. GIF2 muudab väljaostmise või ettevõtte odavaks ülesostmiseks mõeldud asendusinvesteeringud liigseks.

GIF võib vajadusel riiklike või piirkondlike programmidega koostööd tehes investeerida ka finantsvahendusettevõtetesse, et arendada väikeettevõtetesse investeerivaid ettevõtjaid.

Lisaks GIF-poolsele rahastamisele tuleb suurem osa mis tahes fondi investeeritavast kapitalist investoritelt, kes tegutsevad turumajandusliku investeerimise põhimõtte kohaselt, olenemata nende investorite õiguslikust olemusest ja omandistruktuurist.

Artikkel 19

VKEde tagatissüsteem (SMEG)

1. SMEGi süsteemi haldab komisjoni nimel Euroopa Investeerimisfond.

SMEGi süsteem täidab järgmisi ülesandeid:

- a) annab vastutagatise või vajadusel kaastagatise abikõlblikes riikides tegutsevatele tagatisskeemidele;
- b) annab otsetagatise muudele sobivatele finantsvahendajatele.

2. SMEGi süsteem koosneb järgmisest neljast osast:

- esimene osa: a) finantseerimine laenuvahendite varal laenu või liisingu kaudu vähendab VKEde eriraskusi rahastamise juurdepääsul, mille põhjustab kas arvatava kõrgema riskitasemega investeerimine teatud teadmistepõhistesse tegevustesse nagu tehnoloogiaarendus, uuendus-tegevus ja tehnosiire või piisava tagatise puudumine,
- teine osa: b) mikrokrediit, et julgustada finantseerimisasutusi mängima selles valdkonnas suuremat rolli, pakkudes väikelaene, millega ebapiisavate tagatistega laenajate puhul kaasneksid tavaliselt võrdeliselt suuremad halduskulud. Lisaks tagatistele või vastutagatistele võivad finantsvahendajad saada toetusi, mis osaliselt hüvitavad mikrokrediitide andmisega seotud vältimatuid suuri halduskulusid,
- kolmas osa: c) tagatiseid VKEdele investeeritavale omakapitalile või kvaasikapitalile, hõlmab investeringuid, mis annavad stardikapitali ja/või käivituskapitali, ja vahefinantseerimist, et vähendada konkreetseid rahalisi raskusi, mis tulenevad VKEde nõrgast finantsstruktuurist ja äritegevuse ülekandmisest,
- neljas osa: d) VKEde laenuahaportfellide väärtpaberistamine, mille kaudu kaasatakse VKEdele täiendavat krediiti laenu rahastamiseks, kasutades sobivaid riskijagamise

kokkuleppeid väljavalitud finantseerimisasutustega. Nende tehingute toetamise eeldusena kohustub kreditor andma suure osa niimoodi tekkivast likviidsusest mõistliku aja jooksul laenuvana VKEdele. Kõnealuse laenuvahendite varal finantseerimise suurus arvutatakse tagatud portfelli riski suuruselt lähtuvalt ning kehtestatakse koos ajavahemikuga pärast iga institutsiooniga eraldi peetud läbirääkimiste tulemusel.

Artikkel 20

Suutlikkuse arendamise kava (CBS)

1. CBSi hallatakse koos rahvusvaheliste finantseerimisasutustega, kelle hulka kuuluvad Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD), Euroopa Investeerimispank (EIB), Euroopa Investeerimisfond (EIF) ja Euroopa Nõukogu Arengupank (CEB).

CBS täidab järgmisi ülesandeid:

- a) täiendab uuenduslikele VKEdele ja suure kasvupotentsiaaliga VKEdele investeerivate fondide ja teiste finantsvahendajate teadmisi investeerimise ja tehnoloogia alal;
- b) stimuleerib VKEdele laenu andmist taotluste läbivaatamise korra lihtsustamisega.

2. CBS koosneb stardikapitali meetmest ja partnerlusmeetmest.

Stardikapitali meetme kaudu antakse toetusi, et stimuleerida riskikapitali suunamist uuenduslikele VKEdele ja suure kasvupotentsiaaliga VKEdele, sealhulgas ka traditsioonilistes majandusharudes, toetades selleks stardi- ja käivitusfonde jms organisatsioone. Toetust võib pakkuda ka selleks, et võtta pikemaks ajaks tööle täiendavat personali, kel on investeerimise või tehnoloogia alased eriteadmised.

Partnerlusmeetme kaudu antakse toetusi finantsvahendajate tehnilise abiga seotud kulude katmiseks, et parandada VKEde laenu taotluste läbivaatamise korda, eesmärgiga soodustada laenu andmist VKEdele riikides, kus pankade vahendustegevus on nõrgalt arenenud.

Partnerlusmeetme puhul on pankade nõrgalt arenenud vahendustegevusega riikideks sellised riigid, kus riigisiseste laenu summa, väljendatuna protsendina sisemajanduse kogutoodangust, on Euroopa Keskpanka või Rahvusvahelise Valuutafondi andmetel tunduvalt alla ühenduse keskmise.

Partnerlusmeetme täiendab krediidiline või riskijagamist, mida rahvusvahelised finantseerimisasutused pakuvad partnerpankadele või finantseerimisasutustele abikõlblikes riikides. Suur osa selle meetme vahenditest kulutatakse selleks, et tõsta pankade ja teiste finantsasutuste võimet hinnata selliste projektide äri-

kõlblikkust, milles on oluline osa ökouuendustel.

Artikkel 21

Ettevõtlust ja uuendustegevust toetavad teenused

1. Edendatakse ettevõtteid ja uuendustegevust, sealhulgas VKEsid toetavaid teenuseid.

2. Võttes arvesse olemasolevate Euroopa äritegevuse toetamise võrgustike kogemusi ja oskusi, võib rahalist toetust anda võrgustikku kuuluvatele partneritele järgmiste teenuste pakumisel:

- a) teabe-, tagasiside-, ettevõtjate koostöö ja internatsionaliseerimise teenused;
- b) uuendusala teenused ning tehnoloogia- ja teadmiste edasiandmise teenused;
- c) teenused, mis soodustavad VKEde osalemist seitsmendas RTD raamprogrammis.

Selliste teenuste üksikasjad on esitatud III lisas.

3. Komisjon valib võrgustikku kuuluvaid partnereid konkursikutsega lõikes 2 nimetatud erinevate teenuste osutamiseks. Konkursi tulemusel võib komisjon sõlmida väljavalitud taotlejatega partnerluse raamlepingu, milles näidatakse ära pakutavate teenuste tüüp, antavate toetuste kord ning kõigi poolte üldised õigused ja kohustused. Partnerluse raamlepingu võib sõlmida kogu programmi kehtivuse ajaks.

4. Lisaks lõikes 2 nimetatud teenustele võib komisjon anda rahalist toetust muude raamprogrammi kohaldamisalasse jäävate meetmete rakendamiseks, pärast projektikonkurssi, mille võib suunata ainult võrgustiku partneritele. Kõnealuste teenustega tagatakse, et huvitatud isikud ja potentsiaalsed taotlejad saavad ulatuslikku abi seoses raamprogrammis pakutavate toetusvõimalustega.

5. Komisjon toetab võrgustikku kuuluvaid partnereid vajaliku koordineerimise ja tegevuse toetamisega. Raamprogrammis mitteosalevates riikides osutatud organisatsioonidele võib samuti võimaldada sellist koordineerimise ja tegevuse toetamist.

6. Komisjon tagab, et võrgustikku kuuluvad partnerid teevad omavahel koostööd ja suunavad pädevale võrgustikupartnerile edasi iga päringu, millele nad ise otseselt vastata ei oska.

Artikkel 22

Uuenduste ja ökouuenduste katse- ja turustamisprojektid

Ühendus toetab ühenduse tähtsusega esmaste taotluste või uuenduste või ökouuenduste tehnoloogiate, toodete või tavade

turustamisprojekte, mille tehniline tutvustamine on olnud edukas, kuid mis jääkõhu tõttu ei ole veel turgu hõivanud. Nende eesmärk on edendada selliste tehnoloogiate, toodete või tavade laiemat kasutuselevõttu osalevates riikides ning soodustada turu hõivamist.

Artikkel 23

Poliitikasuundade analüüsimine, arendamine, koordineerimine ja partnerlus

Poliitikasuundade analüüsimise, arendamise ja osalevate riikidega koordineerimise toetamiseks võib teha järgmist:

- a) uuringud, andmete kogumine, ülevaated ja trükiste avaldamine, võimaluse korral ametliku statistika põhjal;
- b) partnerlus ning ekspertide, sealhulgas avalik-õiguslike asutuste ekspertide, VKEde saadetud ekspertide ja muude huvitatud isikute kohtumised, ning konverentsid ja muud üritused;
- c) teadlikkuse tõstmine, koostöövõrkude loomine ja muud asjakohased meetmed;
- d) riigi ja piirkonna tasandi tulemuste võrdlev analüüsimine ja heade töötavade uurimine, levitamine ja kasutuselevõtmine.

Artikkel 24

Ettevõtluse ja uuendustegevuse programmi toetusmeetmed

Komisjon teeb reeglipäraselt järgmist:

- a) jälgida ja analüüsida konkurentsivõime ja üksikute majandusharude arengut, võttes arvesse ka komisjoni aastaaruannet Euroopa tööstuse konkurentsivõime kohta;
- b) koostada hinnanguid selle kohta, millist mõju avaldavad ettevõtete konkurentsivõime seisukohast olulised ühenduse meetmed ning nende hinnangute avaldamine, et määratleda valdkonnad olemasolevate õigusaktide lihtsustamiseks või valmistada ette uusi õigusloomealaseid meetmeid, mis on suunatud uuenduste valdkonna atraktiivsemaks muutmisele ühenduses;
- c) hinnata ettevõtluse ja uuendustegevuse programmi konkreetseid aspekte või rakendusmeetmeid;
- d) levitada vajalikku teavet ettevõtluse ja uuendustegevuse programmi kohta.

3. jagu

Iga-aastane tööprogramm

Artikkel 25

Iga-aastane tööprogramm

Iga-aastases tööprogrammis sätestatakse üksikasjalikult ning vastavalt artiklis 10 kehtestatud eesmärkidele:

- a) rakendamiseks vajaminevad meetmed;
- b) prioriteetid;
- c) kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed eesmärgid;
- d) sobivad hindamiskriteeriumid ja kvalitatiivsed ning kvantitatiivsed näitajad, et analüüsida nende tulemuste tõhusust, mis aitavad saavutada eriprogrammide ning üldise raamprogrammi eesmäärke;
- e) täitmise ajakavad;
- f) osalemiseeskirjad;
- g) meetmete valiku- ja hindamiskriteeriumid.

Iga-aastases tööprogrammis määratletakse selgelt ökouuenduste edendamise meetmed.

Artikli 24 kohased meetmed ei kuulu iga-aastase tööprogrammi alla.

II PEATÜKK

Info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogramm

1. jagu

Eesmärgid ja tegevusvaldkonnad

Artikkel 26

Algatamine ja eesmärgid

1. Käesolevaga algatatakse info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogramm info- ja sidetehnoloogia poliitika toetamiseks.
2. Info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogrammiga nähakse ette järgmised meetmed:
  - a) ühtse Euroopa teaberuumi loomine ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia toodete ja -teenuste ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiapõhiste toodete ja teenuste siseturu tugevdamine;
  - b) uuendustegevuse edendamine info- ja sidetehnoloogia laialdasema kasutuselevõtu ja ulatuslikumate investeeringute kaudu;

- c) kõikehõlmava infoühiskonna ja tulemuslikumate ja tõhusamate üldist huvi pakkuvate valdkondade teenuste arendamine ning elukvaliteedi tõstmine.

3. Lõikes 2 osutatud meetmete elluviimisel pööratakse erilist tähelepanu kodanike, ametivõimude ja ettevõtjate, eelkõige VKEde teavitamisele info- ja sidetehnoloogia võimalustest ja kasust.

Artikkel 27

Ühtne Euroopa teaberuum

Ühtse Euroopa teaberuumiga seotud meetmetel on järgmised eesmärgid:

- a) tagada takistusteta juurdepääs info- ja sidetehnoloogial põhinevatele teenustele ning luua sobivad raamtingimused konvergeeruvate digitaalsidesüsteemide ja -teenuste kiireks, asjakohaseks ja tõhusaks kasutuselevõtuks, kaasates muuhulgas koostalitlusvõime, avatud standardite kasutamise ning turvalisuse ja usaldusväarsuse küsimusi;
- b) parandada tingimusi digitaalse infosisu arendamiseks, võttes arvesse mitmekeelsust ja kultuurilist mitmekesisust;
- c) jälgida Euroopa infoühiskonna arengut sellekohaste andmete kogumise ning digitaalsete sideteenuste arengu, kättesaadavuse ja kasutamise analüüsimisega, sealhulgas Interneti areng, juurdepääs lairibavõrgule ja selle praktiline kasutuselevõtt ning infosisu ja teenuste areng.

Artikkel 28

Uuendustegevus info- ja sidetehnoloogia laialdasema kasutuselevõtu ja ulatuslikumate investeeringute kaudu

Meetmetel, mis on seotud uuendustegevusega info- ja sidetehnoloogia laialdasema kasutuselevõtu ja ulatuslikumate investeeringute kaudu, on järgmised eesmärgid:

- a) edendada info- ja sidetehnoloogial põhinevate protsesside, teenuste ja toodete uuendamist, eriti VKEde ja avalikus sektoris, arvestades vajalikke kvalifikatsiooninõudeid;
- b) soodustada avaliku ja erasektori koostööd ning partnerlust, et kiirendada uuendusprotsesse ja investeerimist info- ja sidetehnoloogiasse;
- c) propageerida ja teadvustada info- ja sidetehnoloogia ning nende uutest rakendustest tulenevaid võimalusi ja kasu kodanikele ja ettevõtetele sealhulgas suurendada usaldust ja avatust uue info- ja sidetehnoloogia suhtes ning ergutada Euroopa tasandil arutelu info- ja sidetehnoloogia uute suundumuste ning arengute üle.

Artikkel 29

Kõikehõlmav infoühiskond, tulemuslikumad ja tõhusamad üldist huvi pakkuvate valdkondade teenused ning parem elukvaliteet

Meetmed, mis on seotud kõikehõlmava infoühiskonna ning tulemuslikumate ja tõhusamate üldist huvi pakkuvate valdkondade teenuste arendamise ja elukvaliteedi parandamisega, on järgmised eesmärgid:

- a) parandada info- ja sidetehnoloogia kättesaadavust, sealhulgas juurdepääsu digitaalsele sisule, ja digitaalset kirjaoskust;
- b) tõsta usaldust infoühiskonna teenuste vastu ning edendada info- ja sidetehnoloogia kasutamist, pöörates erilist tähelepanu andmekaitse küsimuste lahendamisele;
- c) parandada üldist huvi pakkuvate valdkondade elektrooniliste teenuste kvaliteeti, tulemuslikkust, kättesaadavust ja ligipääsetavust ning laiendada ühiskonna elus osalemist info- ja sidetehnoloogia kaudu, kaasates sealhulgas võimalusel koostalitlusvõimelised üleeuroopalised või piiriülesed üldist huvi pakkuvate valdkondade teenused, ning arendada kõigile kasutamiseks sobivaid teenusekomponente ja levitada häid tavasid.

2. jagu

Rakendamine

1. alajagu

Projektide rakendamine, meetmed heade tavade levitamiseks ja temaatilised võrgud

Artikkel 30

Üldsätted

Info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogrammi võib rakendada projektide, heade tavade levitamise meetmete ja temaatiliste võrkude kaudu, sealhulgas võidakse laialdaselt katsetada ja tutvustada uuenduslikke üleeuroopalisi avalikke teenuseid.

Projektide, heade tavade levitamise meetmete ja temaatiliste võrkude eesmärk on stimuleerida uuenduslike info- ja sidetehnoloogial põhinevate lahenduste levikut ja parimat kasutamist, eriti üldist huvi pakkuvate valdkondade teenustes ning VKEdes. Ühenduse toetus aitab ka kergemini koordineerida ja rakendada infoühiskonna arendamise meetmeid kõigis liikmesriikides.

Artikkel 31

Projektid, meetmed heade tavade levitamiseks ja temaatilised võrgud

1. Toetatakse järgmist:
  - a) rakendus-, katse- ja tehnoloogia turustamisprojektid;
  - b) meetmed heade tavade, teadmiste ja kogemuste levitamiseks kogu ühenduses;

- c) temaatilised võrgud, mis koondavad konkreetse teemaga seoses mitmesuguseid huvirühmi, et hõlbustada koordineerimistegevust ja teadmiste edasiandmist.

2. Projektide eesmärk on edendada uuendustegevust, tehnosiiret ja selliste uute tehnoloogiate levikut, mis on valmis turuleviimiseks.

Ühendus võib määrata lõike 1 punktis a osutatud projektide eelarvesse panustamiseks toetuse.

3. Heade tavade levitamise meetmed võetakse eriteemasid käsitlevate ja temaatiliste võrkude kaudu seotud meetmete kompleksidena.

Ühenduse panus lõike 1 punktis b osutatud meetmetesse piirub otsuste kuludega, mida peetakse vajalikuks või asjakohaseks meetme konkreetsete eesmärkide saavutamisel.

4. Temaatilised võrgud võivad olla seotud heade tavade levitamise meetmetega.

Temaatiliste tegevustele annab ühendus toetust võrgu loomiseks ja koordineerimiseks vajalike abikõlblike lisakulude osas. Ühenduse toetus võib katta nende meetmete abikõlblikud lisakulud.

2. alajagu

Muud sätted

Artikkel 32

Taotlused

Ühenduse toetuse saamise taotlustele artiklis 31 osutatud projektide, häid tavasid edendavate meetmete ning temaatiliste võrkude osas tuleb lisada rahastamiskava, milles loetletakse kõik projektide rahastamise komponendid, sealhulgas ka ühenduselt taotletav rahaline toetus ja kõik muudest allikatest taotletud toetused. Isikutelt, kes esitavad taotluse ühenduse teist liiki abi (nagu teenused või uuringud) saamiseks, võib vajadusel nõuda teavet seoses rahastamiskavaga.

Artikkel 33

Poliitikasuundade analüüsimine, arendamine ja koordineerimine osalevate riikidega

Poliitikasuundade analüüsimise, arendamise ja osalevate riikidega koordineerimise toetamiseks tehakse järgmist:

- a) uuringud, andmete kogumine, ülevaated ja trükiste avaldamine, võimaluse korral ametliku statistika põhjal;
- b) ekspertide, sealhulgas avalik-õiguslike asutuste ekspertide, VKEdes saadetud ekspertide ja muude huvitatud isikute kohtumised, ning konverentsid ja muud üritused;
- c) teadlikkuse tõstmine, koostöövõrkude loomine ja muud asjakohased tegevused;

- d) tulemuste võrdlev analüüsimine riigi tasandil ja heade töötavade uurimine, levitamine ja kasutuselevõtmine.

Artikkel 34

Edendustegevus, teabe jagamine ja levitamine

1. Info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogrammi rakendamise toetamiseks või tulevase tegevuse ettevalmistamiseks tehakse järgmist:

- a) edendustegevus, kontaktide loomine, teabe jagamine ja levitamine;
- b) teabe, teadmiste ja kogemuste vahetamine, konverentside, seminaride, tööriühmade või muude kohtumiste korraldamine ja rühmitatud tegevuste juhtimine.

2. Toetust ei anta meetmetele, mille sihiks on toodete, protsesside või teenuste müügikõlblikuks muutmine, turustamine või müügi edendamine.

Artikkel 35

Ühist huvi pakkuvad projektid: hanked liikmesriikide koostöös määratletud tehniliste kirjelduste alusel

Komisjon võib vajaduse korral info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogrammi eesmärkide saavutamiseks ja liikmesriikide selge ühishuvi alusel seoses toodete, teenuste või oluliste teenuseelementide kasutamisega Euroopa tasandil algatada ühist huvi pakkuvaid projekte, et täita vajalikke tehnilisi ja organisatsioonilisi ülesandeid. Tegevuse kattumise vältimiseks võetakse arvesse olemasolevaid algatusi.

Komisjon kinnitab kooskõlas liikmesriikidega selliste projektide ühised tehnilised kirjeldused ja rakendamise ajakavad. Nende ühiste tehniliste kirjelduste ja rakendamise ajakavade alusel esitab komisjon pakkumiskutse asjaomaste projektide rakendamiseks. Kõnealuseid pakkumisi korraldab ainult komisjon kooskõlas ühenduse hangete eeskirjadega.

3. jagu

Iga-aastane tööprogramm

Artikkel 36

Iga-aastane tööprogramm

Iga-aastases tööprogrammis sätestatakse üksikasjalikult ning vastavalt artiklis 26 esitatud eesmärkidele:

- a) rakendamiseks vajaminevad meetmed;
- b) prioriteedid;
- c) kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed eesmärgid;

- d) sobivad hindamiskriteeriumid ja kvalitatiivsed ning kvantitatiivsed näitajad, et analüüsida nende tulemuste tõhusust, mis aitavad saavutada eriprogrammide ning üldise raamprogrammi eesmäärke;

- e) täitmise ajakavad;

- f) osalemiseeskirjad;

- g) meetmete valiku- ja hindamiskriteeriumid.

III PEATÜKK

Programm "Arukas energeetika – Euroopa"

1. jagu

Eesmärgid ja tegevusvaldkonnad

Artikkel 37

Algatamine ja eesmärgid

1. Käesolevaga algatatakse programm "Arukas energeetika – Euroopa" energiatõhususe, taastuvate energiaallikate ja energeetika mitmekesistamise toetamiseks. Programm aitab edendada Euroopa varustamist ohutu ja säästva energiaga, samaaegselt suurendades Euroopa konkurentsivõimet.

2. Programmiga "Arukas energeetika – Euroopa" nähakse ette meetmed eelkõige selleks, et:

- a) soodustada energiatõhusust ja energiaallikate ratsionaalset kasutamist;
- b) edendada uusi ja taastuvaid energiaallikaid ning toetada energeetika mitmekesistamist;
- c) edendada energiatõhusust ning uute ja taastuvate energiaallikate kasutamist transpordis.

Artikkel 38

Tegevuseesmärgid

Programmi "Arukas energeetika – Euroopa" tegevuse eesmärk on:

- a) tagada vajalikud tingimused säästvuse parandamiseks, linnade ja piirkondade potentsiaali väljaarendamiseks ning nende strateegiliste eesmärkide saavutamiseks vajalike seadusandlike meetmete ettevalmistamiseks; töötada välja vahendid ja võimalused, et teostada järelevalvet ühenduses ja liikmesriikides programmiga hõlmatud valdkondades võetud meetmete mõju üle ja seda hinnata;
- b) suurendada liikmesriikides investeeringuid uutesse ja tõhusaimatesse tehnoloogiatesse energiatõhususe, taastuvate energiaallikate ja energeetika mitmekesistamise valdkonnas, sealhulgas transpordis, kaotades lõhe uuenduslike tehnoloogiate eduka tutvustamise ja nende laialdase turul

kasutamise vahel, et kasutada ära avaliku ja erasektori investeeringuid, edendada strateegilise võtmetähtsusega tehnoloogiaid, vähendada kulusid, täiendada turukogemusi ning aidata kaasa seda laadi investeeringuid tõkestavate finantsriskide ning muude võimalike riskide ja takistuste kõrvaldamisele;

- c) kõrvaldada mittetehnoloogilised takistused energia tõhusal ja arukal tootmisel ja tarbimisel, edendades institutsioonide suutlikkust, sealhulgas kohalikul ja piirkondlikul tasandil, suurendades teadlikkust, eelkõige haridussüsteemi kaudu, edendades kogemuste ja oskusteabe vahetust peamiste osaliste, ettevõtjate ja kodanike vahel üldiselt, soodustades heade tavade ja parimate olemasolevate tehnoloogiate levikut, eelkõige nende edendamise kaudu ühenduse tasandil.

Artikkel 39

Energiatõhusus ja ressursside ratsionaalne kasutamine (SAVE)

Meetmed energiatõhususe ja energiaallikate ratsionaalse kasutamise soodustamiseks võivad hõlmata järgmist:

- a) energiatõhususe ja energia ratsionaalse kasutamise parandamine, eelkõige ehitus- ja tööstussektoris, välja arvatud artikliga 41 hõlmatud meetmed;
- b) seadusandlike meetmete ettevalmistamise ja kohaldamise toetamine.

Artikkel 40

Uued ja taastuvad energiaallikad (ALTENER)

Meetmed uute ja taastuvate energiaallikate edendamiseks võivad hõlmata järgmist:

- a) uute ja taastuvate energiaallikate edendamine elektrienergia, soojuse ja jahutuse tsentraliseeritud ja detsentraliseeritud tootmiseks ning seeläbi energiaallikate mitmekesistamise toetamine, välja arvatud artikliga 41 hõlmatud meetmed;
- b) uute ja taastuvate energiaallikate integreerimine kohaliku keskkonda ja kohalikesse energiasüsteemidesse;
- c) seadusandlike meetmete ettevalmistamise ja kohaldamise toetamine.

Artikkel 41

Energeetika transpordis (STEER)

Meetmed energiatõhususe ning uute ja taastuvate energiaallikate kasutamise edendamiseks transpordis võivad hõlmata järgmist:

- a) kõigi transpordi energeetikaaspektidega seotud algatuste toetamine ja kütuste mitmekesistamine;
- b) taastuvkütuste ja energiatõhususe edendamine transpordis;

- c) seadusandlike meetmete ettevalmistamise ja kohaldamise toetamine.

Artikkel 42

Integreeritud algatused

Meetmed mitme artiklites 39, 40 ja 41 osutatud valdkonna ühendamiseks või seoses teatavate ühenduse prioriteetidega võivad hõlmata järgmist:

- a) energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate integreerimine mitmesse majandusharusse;
- b) eri võimaluste, vahendite ja osalejate ühendamine sama meetme või projekti raames.

2. jagu

Rakendamine

Artikkel 43

Edendamis- ja levitamiskampaaniad

Toetatakse järgmist tegevust:

- a) ühisanalüüsil põhinevad strateegilised uuringud ning turude arengu ja energeetikasuundumuste korrapärane järelvalve tulevaste seadusandlike meetmete ettevalmistamiseks või kehtivate õigusaktide läbivaatamiseks, sealhulgas seoses energia siseturu nõuetekohase toimimisega, keskmise tähtajaga ja pikaajalise strateegia rakendamiseks energeetikavaldkonnas eesmärgiga edendada säästvat arengut, samuti tööstuse ja muude huvirühmade pikaajaliste vabatahtlike kohustuste ettevalmistamiseks ning standardite ning märgistus- ja sertifitseerimissüsteemide väljatöötamiseks, võimalusel koostöös kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;
- b) struktuuride ja vahendite loomine, laiendamine ja ümberkorraldamine säästva energeetika arenguks, sealhulgas kohalik ja piirkondlik energiamajandus, ning neile vajaduste vastavate finantstoodete ja rahaturuinstrumentide väljatöötamine, lähtudes endiste ja praeguste võrkude rakendamisega saadud kogemustest;
- c) säästvate energiasüsteemide ja seadmete edendamine, et kiirendada nende turuosa suurenemist ja ergutada investeeringuid, mis hõlbustavad üleminekut tõhusamate tehnoloogiate tutvustamiselt nende turustamisele, teadlikkuse tõstmise kampaaniad ning institutsiooniliste struktuuride loomine;
- d) teabe-, haridus- ja koolitusstruktuuride arendamine, tulemuste rakendamine, oskusteabe ja heade tavade edendamine ja levitamine kõikide tarbijate hulgas, meetmete ja projektide tulemuste levitamine ning koostöö liikmesriikidega rakendusvõrgustike kaudu;

- e) ühenduse seadusandlike ja toetusmeetmete rakendamise ja mõju järelevalve.

Artikkel 44

Tehnoloogia turustusprojektid

Ühendus toetab projekte, mis käsitlevad selliste uuenduslike tehnoloogiate, protsesside, toodete, või ühenduse tasandil oluliste tavade turule viimist, mille tehniline tutvustamine on juba olnud edukas. Nende eesmärk on edendada selliste tehnoloogiate, protsesside, toodete või tavade laiemat kasutuselevõttu osalevates riikides ning soodustada turu hõivamist.

3. jagu

Iga-aastane tööprogramm

Artikkel 45

Iga-aastane tööprogramm

Iga-aastase tööprogrammiga sätestatakse üksikasjalikud eesmärgid kooskõlas artikliga 37:

- rakendamiseks vajaminevad meetmed;
- prioriteetid;
- kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed eesmärgid;
- sobivad hindamiskriteeriumid ja kvalitatiivsed ning kvantitatiivsed näitajad, et analüüsida nende tulemuste tõhusust, mis aitavad saavutada eriprogrammide ning üldise raamprogrammi eesmäärke;
- täitmise ajakavad;
- osalemiseeskirjad;
- meetmete valiku- ja hindamiskriteeriumid.

III JAOTIS

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 46

Komiteed

- Komisjoni abistavad järgmised komiteed:
  - ettevõtlus- ja uuendusprogrammi komitee nimetusega EIP korralduskomitee;
  - info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogrammi komitee nimetusega ICT korralduskomitee;
  - programmi "Arukas energeetika – Euroopa" komitee nimetusega IEE korralduskomitee.

Komisjoni abistab ICT ja IEE korralduskomiteedega tihedalt koostööd tegev EIP korralduskomitee, et tagada kogu raamprogrammi sisene kooskõlastatus ja koostöö, sealhulgas strateegiline haldamine ja ühtne rakendamine.

2. Lõikes 1 osutatud komiteedele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Lõikes 1 osutatud komiteed võtavad vastu oma töökorrad.

Artikkel 47

Kasutusjuhend

1. Raamprogrammi jõustumise järel avaldab komisjon kergesti loetava ja kasutajasõbraliku kasutusjuhendi, luues abisaajate raamprogrammis osalemise põhialuste selge, lihtsa ja läbipaistva raamistiku. Eelkõige hõlbustab kasutusjuhend VKEde osalemist.

2. Komisjon tagab, et ajavahemik taotluste esitamise ja hindamistulemuste teatamise vahel on võimalikult lühike. Hindamistulemused teatatakse mõistliku aja jooksul.

Artikkel 48

Konkurentsivõime ja uuendustegevuse strateegiline nõuandev kogu

Komisjoni nõustab konkurentsivõime ja uuendustegevuse strateegiline nõuandev kogu, mis koosneb ameti- ja äriilitude, sh VKEde esindajatest ja muudest ekspertidest. Nende asjatundlikkus peaks olema seotud raamprogrammis käsitletavate sektorite ja küsimustega, sealhulgas rahastamine, info- ja sidetehnoloogia, energeetika ning ökouuendused.

Artikkel 49

Kehtetuks tunnistamine

Otsus 96/413/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 50

Üleminekumeetmed

Artikli 27 punktis b osutatud eesmärgi saavutamiseks vajalikke rakendusmeetmeid viiakse ellu vastavalt otsusele nr 456/2005/EÜ kuni 31. detsembrini 2008.

Seejärel hallatakse otsuse nr 456/2005/EÜ alusel nimetatud kuupäeval või enne seda algatatud meetmeid kooskõlas kõnealuse otsusega, kuid selle otsusega asutatud komiteed

asendab käesoleva otsuse artikli 46 lõike 1 punktiga b asutatud ICT korralduskomitee.

Artikli 21 lõike 2 punktis a toodud teenuste osas võib komisjon kuni 31. detsembrini 2007 euroteabekeskuse tööd jätkata ning sõlmida oma liikmetega käesoleva raamprogrammi alusel rahastatavaid toetuslepinguid ning järgida otsusega 2000/819/EÜ kehtestatud ettevõtjate ja ettevõtluse mitmeaastase programmi tegevuseeskirju.

Artikkel 51

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Strasbourg, 24. oktoober 2006

Euroopa Parlamendi nimel
president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel
eesistuja

P. LEHTOMÄKI

*I LISA***Soovituslik eelarveline jaotus**

Konkreetsete programmide soovituslikud eelarvelised assigneeringud on järgmised:

- a) 60 % kogueelarvest ettevõtluse ja uuendustegevuse programmi eesmärkide saavutamiseks, millest ligikaudu viiendik suunatakse ökouuenduste edendamiseks;
  - b) 20 % kogueelarvest side- ja infotehnoloogiapoliitika toetusprogrammi eesmärkide saavutamiseks;
  - c) 20 % kogueelarvest programmi "Arukas energia – Euroopa" eesmärkide saavutamiseks.
-

II LISA

Artiklis 17 sätestatud VKEdele ettenähtud ühenduse rahastamisvahendite rakendamise kord

1. VKE-DELE ETTENÄHTUD KÕIKIDELE ÜHENDUSE RAHASTAMISVAHENDITELE OMANE KORD

A. **Eelarve**

Eelarvestest assigneeringutest kaetakse iga vahendi kõik kulud, sealhulgas sellised finantsvahendajate suhtes kehtivad maksekohustused nagu tagatiskahjumid, Euroopa Investeeringufondi ja liidu vahendeid haldavate rahvusvaheliste finantseerimisasutuste halduskulud, samuti kõik muud vajalikud kulud.

Ressursside ülekandmine rahastamisvahendite vahel peab olema paindlik, et reageerida raamprogrammi ajal ilmnevatele uutele arengusuundadele ja muutuvatele turutingimustele.

B. **Usalduskontod**

Euroopa Investeeringufond ja asjakohased rahvusvahelised finantseerimisasutused avavad eraldi usalduskontod iga rahastamisvahendi jaoks ettenähtud eelarveste vahendite hoidmiseks. Need kontod võivad intressi kanda. Kuni 31. detsembrini 2013 (kaasa arvatud) saadud intressi võib lisada ressurssidele ja kasutada vastava rahastamisvahendi jaoks.

Usaldusisiku tehtud maksed finantsvahendajatele debiteeritakse vastavalt usalduskontolt. Summad, mille usaldusisik maksab tagasi Euroopa Liidu üldeelarvesse, samuti usaldusisiku halduskulud ja muud tasumisele kuuluvad kulud debiteeritakse usalduskontolt vastavalt komisjoni ja usaldusisiku vahel sõlmitud lepingutes sätestatud tingimustele. Usalduskontole kantakse komisjoni tulud, intress ja olenevalt rahastamisvahendist ka realiseeritud investeeringute tulud (GIF) või lepingu- ja garantiitasud ning muud sissetulekud (SMEG).

Pärast 31. detsembrist 2013 tagastatakse usalduskonto kõik jäägid Euroopa Liidu üldeelarvesse, välja arvatud eraldatud ja veel debiteerimata summad ning vajalike kulude maksmiseks eeldatavasti tarvis minevad summad.

C. **Tasud**

Rahastamisvahendi toimimisel kehtivad asjakohased tasud. Tasud määrab kindlaks komisjon kooskõlas turutavadega, võttes arvesse:

- asjakohase rahastamisvahendi kogukestust ja vastavaid jälgimisnõudeid, mida rakendatakse eelarveste kohustuste perioodist kauem,
- abikõlblikke riike,
- rahastamisvahendi uudsust ja keerukust,
- seonduvaid tegevusi, näiteks turu-uuringud, finantsvahendajate kindlakstegemine ja nendega läbirääkimised, kokkulepete kavandamine, lõpetamine, järelevalve ja aruandlus.

D. **Avalikustamine ja teadlikkuse tõstmine**

Kõik finantsvahendajad tagavad ühenduse antud toetusele asjakohase avalikustamise ja läbipaistvuse taseme, sealhulgas piisavalt teavet raamprogrammiga kaasnevate rahaliste võimaluste kohta.

Lõplikele abisaajatele tagatakse asjakohane teave võimalike rahastamisevõimaluste kohta.

2. SUURE KASVUPOTENTSIAALIGA JA UUENDUSLIKE VKE-DE SÜSTEEMI (GIF) RAKENDAMINE

A. Sissejuhatus

Komisjon ja Euroopa Investeeringufond lepivad kokku finants-, haldus- ja järelevalveaspektides. Komisjon kohaldab erisuuniseid sularahahalduse osas.

B. Finantsvahendajad

GIF1 ja GIF2 on suunatud turumajanduses tegutsevatele finantsvahendajatele, mida haldavad vajalikke oskusi ja kogemusi omavad sõltumatud rühmad. Finantsvahendajad valitakse vastavalt parimate äri- ja turutavadele läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil, vältides huvide konflikti seoses paljude spetsialiseerunud fondide või samalaadsete struktuuridega.

C. Kõlblikuskriteeriumid

GIF täiendab Euroopa Investeeringupanga ja Euroopa Investeeringufondi omavahenditel põhinevaid tegevusi, kehtestades investeeringupoliitika, millega nii vahendavate fondide kui ka nende investeeringupoliitika osas kaasneb kõrgem riskiprofil.

GIF 1

GIF1 investeerib vahendavatesse riskikapitalifondidesse ja teistesse investeeringuvahenditesse, mis investeerivad kuni 10 aastat tegutsenud VKEdesse, mis on tavaliselt asutamis- või käivitamisetapis, ja pakuvad vajaduse korral täiendavat investeeringut. Tavapärane maksimaalne koguinvesteering vahendavasse riskikapitalifondi on 25 % kõnealuse fondi kogukapitalist või erandjuhtudel 50 %, kui tegemist on uute fondidega, millel on usutavasti eriti tugev katalüsaatorirool konkreetse tehnoloogia või konkreetse piirkonna riskikapitali turgude arengus ja samuti investorite võrgu investeeringuvahendite puhul. Maksimaalne koguinvesteering vahendavasse riskikapitalifondi on 50 %, kui fondi investeering on suunatud ökouuendustega tegelevatele VKEdele. Vähemalt 50 % mis tahes fondi investeeritavast kapitalist tuleb investoritelt, kes tegutsevad tavapärastele turutingimustele vastavas olukorras ("turumajandusliku investeeringu põhimõtte kohaselt"), olenemata nende investorite õiguslikust olemusest ja omandistruktuurist, kes selle osa kapitalist eraldavad. Ükski kohustus ühesainsas fondis ei ületa 30 miljonit eurot. GIF1 võib investeerida koos Euroopa Investeeringufondi omavahenditega või Euroopa Investeeringupanga volituste alusel hallatavate vahenditega või muude Euroopa Investeeringufondi hallatavate vahenditega.

GIF 2

GIF2 investeerib vahendavatesse riskikapitalifondidesse, mis investeerivad VKEdesse, mis on tavaliselt laienemisetapis (B või C etapp). Maksimaalne koguinvesteering vahendavasse riskikapitalifondi on tavaliselt 15 % kõnealuse fondi kogukapitalist või kuni 25 %:

- uute fondide puhul, millel on usutavasti eriti tugev katalüsaatorirool konkreetse tehnoloogia või konkreetse piirkonna riskikapitali turgude arengus,
- fondide puhul, mille investeering on suunatud ökouuendustega tegelevatele VKEdele,
- fondide puhul, mille on loonud algajad tegevusüksused.

GIF2 vahendite investeerimisel koos Euroopa Investeeringufondi omavahenditega või Euroopa Investeeringupanga volituste alusel hallatavate vahenditega või muude Euroopa Investeeringufondi hallatavate vahenditega on GIF2 maksimaalne osa 15 %. Vähemalt 50 % mis tahes fondi investeeritavast kapitalist tuleb investoritelt, kes tegutsevad tavapärastele turutingimustele vastavas olukorras ("turumajandusliku investeeringu põhimõtte kohaselt"), olenemata nende investorite õiguslikust olemusest ja omandistruktuurist, kes selle osa kapitalist eraldavad. Ükski kohustus ühesainsas fondis ei ületa 30 miljonit eurot.

D. Samaväärne investeeering

GIFi alusel tehtud investeeringud vahendavatesse fondidesse on samaväärsed erainvesteeringutega.

E. Tuumikinvestori roll

Uutele fondidele, millel on tõenäoliselt eriti tugev katalüsaatori roll konkreetse tehnoloogia või konkreetse piirkonna riskikapitali turgude arengus, võib Euroopa Investeeringufond olla tuumikinvestoriks.

F. Tingimuste läbipaistvus

Euroopa Investeeringufond tagab, et GIF 1 ja GIF 2 alusel rahastamise tingimused ja asjaolud on läbipaistvad ja arusaadavad.

G. GIFi eluiga

GIF on pikaajaline süsteem, mille raames vahendatavates fondides osalemine kestab tavaliselt 5–12 aastat. Igal juhul ei ületa GIFi alusel tehtud investeeringud 19 aastat komisjoni ja Euroopa Investeeringufondi delegerimislepingu allakirjutamise kuupäevast. Euroopa Investeeringufondi ja vahendajate vahelistes lepingutes tuleb määratleda sobivad süsteemist väljumise strateegiad.

H. Investeeringute realiseerimine

Kuna enamik GIFi alusel tehtud investeeringuid tehakse noteerimata, mittelikviidsetesse ettevõtetesse, põhineb nende investeeringute realiseerimine tulude jaotamisel, mille finantsvahendajad saavad oma VKEdesse tehtud investeeringute müügist.

I. Realiseeritud investeeringute tulude reinvesteering

Euroopa Investeeringufondi poolt enne 31. detsembrist 2013 saadud tulud, sealhulgas dividendid ja tagasimaksud, lisatakse GIFi ressurssidele ja kasutatakse GIFi jaoks.

3. VKE-DE TAGATISSÜSTEEMI (SMEG) RAKENDAMINE**A. Sissejuhatus**

Komisjon ja Euroopa Investeeringufond lepivad kokku finants-, haldus- ja järelevalveaspektides, mis järgivad üldkehtivaid kaubandustavasid. Komisjon kohaldab erisuuniseid sularahahalduse osas.

B. Finantsvahendajad

Finantsvahendajad valitakse juba tegutsevate või osalevates riikides loodavate tagamisskeemide hulgast, kaasa arvatud vastastikused tagamisskeemid, või mõne muu finantseerimisasutuse hulgast. Valik peab toimuma läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil, vältides huvide konflikte.

Vahendajad valitakse vastavalt headele turutavadele, pidades silmas:

- mõju VKEdel kättesaadavaks tehtud rahastamise (laenu, omakapital või kvaasikapital) mahule ja/või
- mõju VKEdel rahastamise kättesaadavusele ja/või
- kõnealuse vahendaja mõju VKEdel rahastamise riskidele.

C. Abikõlblikkus

VKEdel tagamissüsteemist tulenevate tagatiste finantskriteeriumeid, millest oleneb VKEdel õigus laenu saada, määratakse igale vahendajale tema tegevuse põhjal eesmärgiga jõuda võimalikult paljude VKEdeni. Need eeskirjad peegeldavad turu olukorda ja tavasid kõnealusel territooriumil.

Materiaalse ja immateriaalse põhivara hankimise rahastamine, kaasa arvatud uuendustegevus, tehnoloogia arendamine ja litsentside soetamine on abikõlblikud.

Kriteeriumid, mis on seotud SMEGi neljanda osaga d) VKEde laenurahaportfellide väärtpaberistamine, hõlmavad nii üksik- kui ka mitme partneri ja riigi vahelisi tehinguid. Abikõlblikkus põhineb headel turutavadel, eelkõige krediitdivõime hindamise ja väärtpaberistatud portfellidega seotud riski hajutamise osas.

D. Tagatiste tingimused

Euroopa Investeeringufondi poolt SMEGi süsteemi osade a (finantseerimine laenuvahendite varal), b (mikrokrediit) ja c (omakapital või kvaasikapital) alusel komisjoni nimel antud tagatised katavad osa üksiktehingute finantsportfelli riskist, mille finantsvahendaja on võtnud. SMEGi süsteemi neljas osa – d) väärtpaberistamine – hõlmab riski jagamist teatavate väärtpaberistatud tranšeede puhul, mis on olulisemad kui esmarisk, või seda, et märkimisväärne osa esmariskist jäetakse selle tekitaja kanda ja jagatakse ülejäänud riskiosa.

Euroopa Investeeringufondi antud tagatised seoses SMEGi süsteemi osadega a (finantseerimine laenuvahendite varal), b (mikrokrediit) ja c (omakapital või kvaasikapital) on tavaliselt samaväärsed vahendaja antud tagatiste või vastava rahastamisega.

Euroopa Investeeringufond võib vastavalt kokkulepitud ajakavale nõuda finantsvahendajalt tasu, mis arvutatakse eraldatud, kuid kasutamata summade alusel ("vahendustasu"), ja samuti garantiitasusid. Ta võib sisse nõuda ka üksikute väärtpaberistamistehingutega seotud tasud.

E. Euroopa Investeeringufondi maksimaalse kumulatiivse kahjumi ülempiir

SMEGi süsteemi kulud Euroopa Liidu üldeelarves on piiritletud nii, et need mingil juhul ei ületa selle SMEGi süsteemi jaoks Euroopa Investeeringupangale kättesaadavaks tehtud eelarvelisi assigneeringuid. Eelarvele ei tekitata lisakohustusi.

Euroopa Investeeringufondi kohustus maksta oma osa vahendaja kahjumist püsib, kuni konkreetse rahastamisportfelli kahjumi katmiseks tehtud maksete kumulatiivne summa, mida vajaduse korral vähendatakse sissenõutud kahjude kumulatiivse summa võrra, jõuab eelnevalt kokkulepitud summani, mille järel Euroopa Investeeringufondi tagatis automaatselt vabastatakse.

F. Kahjude sissenõudmine ja muud usalduskontole makstavad tulud

Kogu konkreetset vahendajalt kahjude eest sissenõutud summa kantakse usalduskontole ja seda võetakse arvesse vahendaja suhtes kehtiva Euroopa Investeeringufondi maksimaalse kumulatiivse kahjumi ülempiiri arvutamisel. Kõik enne 31. detsembril 2013 saadud muud tulud, nagu näiteks vahendus- ja garantiitasud, kantakse usalduskontole ja lisatakse SMEGi süsteemi ressursidele.

G. SMEGi süsteemi kestus

VKEde individuaalsete tagatiste tähtaeg võib olla kuni 10 aastat.

4. SUUTLIKKUSE ARENDAMISE KAVA (CBS) RAKENDAMINE

A. Sissejuhatus

Komisjon ja Euroopa Investeeringufond või asjaomased rahvusvahelised finantseerimisasutused lepivad kokku stardikapitali ja partnerlusmeetme üksikasjades, sealhulgas finants-, haldus- ja järelevalveaspektides.

Vahendajad valitakse vastavalt headele turutavadele.

Tehnilise abi osutamise seotud valik peab toimuma läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil, vältides huvide konflikti.

B. Stardikapital

Stardikapitali hallatakse fidutsiaarselt. Kõik meetme kulud, kaasa arvatud halduskulud ja kõik muud vajalikud kulud kaetakse eelarvelistest assigneeringutest. Antud toetuste abil toetatakse investeeringufonde, mille

investeeringiprogrammid hõlmavad stardikapitali, kattes osa nende halduskuludest.

C. Partnerlus

Partnerlust korraldavad Euroopa Investeeringufond või asjaomased rahvusvahelised finantseerimisasutused. See hõlmab tehnilist abi, halduskulusid ja kõiki muid suutlikkuse tõstmiseks vajalikke kulusid.

5. HINDAMINE

Välishindamise viivad läbi sõltumatud eksperdid, võttes arvesse majanduskasvu ja tööhõive algatust, mis kehtestati nõukogu 19. mai 1998. aasta otsusega 98/347/EÜ finantsabimeetmete kohta uuenduslikele ja töökohti loovatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele – arengu ja tööhõive algatus (¹) ning mitmeaastast programmi, mis käsitleb ettevõtteid ja ettevõtlust, eelkõige VKEsid. Sellega hinnatakse ühenduse rahastamisvahendite mõju VKEdele ja tehakse saavutatud tulemuste kvalitatiivne ja kvantitatiivne analüüs, hinnates eelkõige iga vahendi võimendavat mõju ja tulukust. Liidule tervikuna, liikmesriikidele eraldi ja teistele osalevatele riikidele mõeldud hindamisaruanded sisaldavad statistilisi andmeid, sealhulgas järgmist:

- GIFi puhul: kaasatud VKEde ja loodud töökohtade arv,
- investoritele mõeldud tulumäär,
- SMEGi süsteemi puhul: finantsvahendajate poolt VKEdele antud laenude arv ja väärtus, ja kaasatud VKEde arv ja maksmata jäänud laenude arv ja väärtus,
- stardikapitali puhul: toetatud organisatsioonide arv ja stardikapitaliga seotud investeeringute maht,
- partnerluse puhul: toetatud vahendajate ja kaasatud VKEde arv,
- kõik ökouendustega seotud konkreetsed tulemused.

Välishindajate aruannetes kajastuvad tulemused ja saadud kogemused ning häid tavasid käsitleva teabe jagamine huvirühmade vahel avalikustatakse asjakohasel viisil.

⁽¹⁾ EÜT L 155, 29.5.1998, lk 43.

III LISA

Üksikasjad artiklis 21 osutatud ettevõtlust ja uuendustegevust toetavate teenuste kohta

- a. Teabe-, tagasiside-, ettevõtjate koostöö ja internatsionaliseerimise teenused
- kaupade ja teenuste siseturu toimimise ja võimalustega seotud teabe levitamine, sealhulgas pakkumisvõimalusi käsitlevad juhised,
  - VKEde jaoks oluliste ühenduse algatuste, poliitika ja programmide edendamine ning kõnealuste programmide taotluse esitamise korda käsitleva teabe edastamine VKEdele,
  - tegevus VKEsid käsitlevate olemasolevate õigusaktide mõju hindamiseks,
  - komisjoni mõju-uuringute läbiviimise toetamine,
  - muude asjakohaste vahendite kasutamine, et kaasata VKEd poliitiliste otsuste tegemisse Euroopas,
  - VKEde abistamine piiriülese tegevuse arendamiseks ning rahvusvaheliste võrgustike loomine,
  - VKEde abistamine avalikust või erasektorist sobivate äripartnerite leidmisel asjakohaste vahendite kaudu.
- b. Uuendusteenused ning nii tehnoloogia kui teadmiste edasiandmise teenused
- teabe levitamine ja teadlikkuse tõstmine seoses uuendustealase poliitika, õigusaktide ja toetusprogrammidega,
  - osalemine teadustöö tulemuste levitamises ja kasutamises,
  - vahendusteenuste osutamine tehnoloogia ja teadmiste edasiandmisel ning partnerluse loomisel erinevate uuendustegevuses osalejate vahel,
  - ettevõtete, eelkõige VKEde uuendusvõime parandamine,
  - sidemete arendamine muude uuendusvalaste teenustega, sealhulgas intellektuaalomandiga seotud teenuste vallas.
- c. Teenused, mis soodustavad VKEde osalemist seitsmendas RTD raamprogrammis
- VKEde teadlikkuse tõstmine seoses seitsmenda RTD raamprogrammiga,
  - VKEde abistamine teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse vajaduste kindlakstegemisel ja sobivate partnerite leidmisel,
  - VKEde abistamine projektide koostamisel, et osaleda seitsmendas RTD raamprogrammis.
-